

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja ta tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevallec. — Direktor Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sernej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-322 do 23-326. — Upravni: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/III, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasni oddelček: Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-Z-397. — Mesečna naročnina 230 din.

Z ZASEDANJA ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Pokojninski zakon sprejet

Zvezna ljudska skupščina je sprejela tudi družbeni plan gospodarskega razvoja Jugoslavije do leta 1961 in še nekaj drugih zakonskih predlogov

BEOGRAD, 5. dec. Zvezna ljudska skupščina je sprejela na četrainsih sejah obeh zborov po razpravi, v kateri je sodelovalo večje število ljudskih poslancev, družbeni plan gospodarskega razvoja Jugoslavije od leta 1957 do 1961.

Skupščina je sprejela tudi predlog zakona o finansiranju gradnje prekopa Donava—Tisa—Donava in predlog zakona o finansiranju melioracij v Makedoniji.

Zvezni zbor in zbor proizvajalcev sta sprejela odločbo o izpolnitvi zveznega družbenega plana za letošnje leto. S to odločbo se zvezni izvršni svet oblašča, da predpiše pogoje in način popravka vrednosti osnovnih sredstev tistih gospodarskih organizacij, pri katerih sedanja vrednost teh sredstev ne omogoča normalne zamenjave. Prav tako je bila sprejeta odločba o pooblastitvi zakonodajnega odbora obeh zborov, da izdelata predložitveno besedilo zakona o pravicah in dolžnostih, izvolitvi in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev.

Zvezna ljudska skupščina je včeraj popoldne nadaljevala svoje delo na skupni seji, na kateri so razpravljali o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju.

Po poročilih pristojnih občinskih odborov, je član zveznega izvršnega sveta Moma Markovič podal ekspozice o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju.

Iz ekspozicije Mome Markoviča

Po zakonu o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev je to prvi zakon s področja socialnega zavarovanja, s katerim bomo nadalje razvijali sistem socialnega zavarovanja v skladu z družbenimi in gospodarskimi spremembami ter procesom našega splošnega razvoja, je rekel Moma Markovič v začetku svojega ekspozicije o osnutku zakona o pokojninskem zavarovanju.

Zakon o socialnem zavarovanju iz leta 1950 je dal prvotno, v zgodovini naše države vsem delavcem pravice s področja pokojninskega zavarovanja, ki so jih dotlej, uživali samo državni uslužbenci ter nekatere manjše skupine delavcev in uslužbencev. Na podlagi teh predpisov je bilo velikemu številu zavarovancev omejeno, da so si pridobili pravico do pokojnine in tako je število upokojencev naglo naraslo. Leta 1956 je bilo v Jugoslaviji kakih 104.000 upokojencev, leta 1950 približno 265.000, letos pa jih imamo kakih 492.000; med temi je starostnih upokojencev kakih 128.000, invalidskih upokojencev in invalidov dela kakih 213.000, družinskih upokojencev pa kakih 151.000.

Narastanje števila starostnih in družinskih upokojencev je zadnja leta bolj enakomerno in ustaljeno, kar je vsekakor razveseljivo. Vzporedno s povečanjem števila upokojencev so narasli tudi izdatki za pokojnine in invalidnine. Leta 1954 so znašali izdatki kakih 27 milijard, letos bodo znašali približno 37,5 milijarde. Če prštejemo še izdatke za zdravstveno zaščito upokojencev in prispevek za stanovanjski sklad, bodo znašali letos ti izdatki 45 milijard.

Glavne značilnosti novega zakona

S tem zakonom potrjujemo in podrobneje uveljavljamo osnovno načelo pokojninskega zavarovanja, da je pokojnina odločena od vloženega dela in prispevka, ki ga da posameznik družbi. Na podlagi tega načela si prizadevamo, da bi čimbolj vključili pokojnine sedanjih in bodočih upokojencev. Zakon nadalje razvija načelo vzajemnosti kot temeljno načelo socialnega zavarovanja v celoti. Zakon ureja krog zavarovancev, pogoje za pridobitev pravice do starostne in družinske pokojnine, vprašanje časa, ki se prizna v delovni staž, pokojninske osnove in merila za določitev višine pokojnine, s tem pa tudi zboljšanje gmojnega položaja upokojencev. Poseben položaj priznava zakon nekaterim kategorijam, kakor so udeleženci narodnoosvobodilne vojne, vojni upokojenci, uslužben-

ci notranje uprave in pripadniki samostojnih poklicnih dejavnosti.

Pokojninske osnove in višina pokojnin

Osnetek zakona ima kot osnovo za določitev pokojnine osebni dohodek posameznika ne pa formalno strokovno kvalifikacijo, kajti osebni dohodek je v denarju izražen njegov prispevek k družbeni skupnosti. Osební dohodek vsebuje vse prejemke delavcev in uslužbencev, ki jih imajo v rednem delovnem času. Osební dohodki zavarovancev, od katerih je odvisna določitev višje pokojnine, so razvrščeni v dvajset pokojninskih razredov. Višina pokojnine znaša povprečno 73% osebnega dohodka, tako da je za zavarovance z manjšimi plačami (osebnim dohodkom) določen večji odstotek (do 78%), za zavarovance z večjimi plačami pa manjši (do 68%). Ta odstotek pa bo tudi večji, ker zakon omogoča, da se vsakemu upokojencu, ki je delal nad 35 oziroma 30 let (ženske), za vsako nadaljnje leto dela zviša odstotek pokojnine za 5%.

Čestitka finskemu predsedniku

BEOGRAD. — Predsednik republike Josip Broz-Tito je poslal predsedniku republike Finske Urhu Kalevi Kekkonenu naslednjo brzojavko:

»Ob finskem nacionalnem prazniku Vam pošiljam v imenu jugoslovanskega naroda in v svojem osebnem imenu najlepše čestitke in iskrene želje za blaginjo finskega naroda in za vašo osebno srečo.

Diplomatska kronika

Brioni. — Predsednik republike Josip Broz-Tito je danes opoldne sprejel na poslovilni obisk dosedanjega izrednega in opolnočnega poslanika Belgije v Jugoslaviji Georgesa Delcoigneja. Ob tej priložnosti je predsednik Tito podelil veleposlaniku odklikovanje jugoslovanske Zastave I. reda, s čimer ga je odlikoval za zasluge pri razvijanju prijateljskih odnosov med Belgijo in Jugoslavijo. Po sprejemu je predsednik Tito s soprogom zadržal veleposlanika Delcoigneja in njegovo soprogo na kosilu. Na sprejemu in kosilu so bili tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in generalni sekretar predsednika republike dr. Joža Vilfan.

BEOGRAD. — Z ukazom predsednika republike Josipa Broza-Tita je bil Mustafa Vilović imenovan za izrednega poslanika in opolnočnega ministra FLRJ v Maroku. Poslanik Vilović, ki bo v kratkem odpotoval v Rabat, je bil doslej svetnik v jugoslovanskem veleposlanstvu v Parizu.

BEOGRAD. — Iz Beograda je odpotoval v Berlin del osebja poslanstva FLRJ v Nemški demokratski republiki. V Berlin je odpotoval tudi Milan Matjašević, ki bo opravil dolžnost odpravnika poslov jugoslovanskega poslanstva v Nemški demokratski republiki.

smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

Povod za zahtevo socialdemokratske opozicije naj bi bila izjava, ki jo je dal ministar za zunanje zadeve von Brentano pred zunanje političnim odborom Bundestaga, preden je odpotoval v London. Kakor se je zvedelo, je Brentano pojasnil uradno stališče vlade. Dejal je namreč, da zahodnomemška vlada zavrača načrte po ustanovitvi evropskega področja brez atomske oborožitve, češ da bi takšno področje ne imelo nikakršnega

Smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

Smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

Skoplje se je v socialistični skupnosti razvilo v lepo moderno mesto

Socialni demokrati v skrbeh

Zahodnomemška socialnodemokratska opozicija zahteva ustanovitev svobodnega področja v Evropi in pogajanja o umiku tujih čet s tega področja

Bonn, 5. dec. (Tanjug). Zahodnomemška socialnodemokratska stranka je izrazila bojazan, da bi zasedanje Atlantskega pakta v Parizu imelo za posledico novo tekmo v oboroževanju. Stranka je zaradi tega zahtevala, naj se še pred tem zasedanjem, to se pravi prihodnji teden, začne zunanje politična razprava v Bundestagu, na kateri bi proučili stališča zahodnomemške vlade.

Povod za zahtevo socialdemokratske opozicije naj bi bila izjava, ki jo je dal ministar za zunanje zadeve von Brentano pred zunanje političnim odborom Bundestaga, preden je odpotoval v London. Kakor se je zvedelo, je Brentano pojasnil uradno stališče vlade. Dejal je namreč, da zahodnomemška vlada zavrača načrte po ustanovitvi evropskega področja brez atomske oborožitve, češ da bi takšno področje ne imelo nikakršnega

Smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

Smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

Smisla v današnji dobi, ko imajo moderno orožje z daleč večjim doimetom. Na tem sestanku odbora je bil von Brentano tudi proti neposrednim razgovorom med sovjetsko in ameriško vlado, s katerimi naj bi rešili nemški problem in dosegli popuščanje napetosti v Evropi. Ti predlogi, ki jih je v zadnjih dneh večkrat povedal bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Kennan in zahodnomemški socialdemokratski prvaki, so vzbudili širok odmev pri tukajšnji javnosti. Kakor je bilo uradno sporočeno, bi bonnska vlada pozdravila »ugodne razgovore« med Washingtonom in Moskvo, ne pa tudi pogajanja med obeh državama, kajti pri pogajanjih naj bi sodelovala tudi Zvezna republika in ostali zavezniški ZDA.

AMAN, JERUZALEM, DAMASK...

DAMASK, 5. dec. (Reuter). Generalni sekretar OZN je danes prispel v letalom v Damask, kjer bo s sirijskimi državniki imel razgovore o sirijsko-izraelskih obmejnih problemih.

Generalni sekretar OZN je prav tako kotal svojo misljo v Amanu in Jeruzalemu, kjer se je razgovarjal s pristojnimi državniki, kako doseči kompromisno rešitev sedanje napetosti med Jordanijo in Izraelom. V jordanskih krogih se je zvedelo, da bo Jordanija še naprej vztrajala pri svojem stališču, ki zavrača sodelovanje s sedanjim šefom komisije za nadzorovanje premirja, ameriškim polkovnikom Learyjem, ki ga obtožujejo, da je naklonjen Izraelu. Jordanci bodo odslje neposredno obveščali generalnega sekretarja Hammarskjöldja o sporih na izraelsko-jordanski meji.

V Amanu se je Hammarskjöld sestel z jordanskim kraljem Husseinom in je od njega dobil privoljenje za rešitev izraelsko-jordanskega spora. Predsednik izraelske vlade Ben Gurion je danes izjavil v Jeruzalemu, da se je sporazumel s Hammarskjöldom. Ta spo-

lerja Adenauerja, naj zavrne oborožitev zahodnomemške vojske z atomskim orožjem, kakor tudi možnost, da bi Zahodno Nemčijo spremenili v oporišče za izstreljevanje raket. Poleg tega zahtevajo socialni demokrati, naj prenehajo z atomskimi poskusnimi eksplozijami in to za določen čas. Socialni demokrati pa tudi zahtevajo, naj se prepove nemškimi znanstvenikom, da bi sodelovali pri izpopolnjevanju atomskega in raketnega orožja.

Burna debata v senatu

Rim, 5. dec. (Tanjug) Italijanski senat je zavrnil resolucijo, ki so jo predložili komunisti in socialisti v zvezi z vladno prepovedjo prvega državnega zbora bivših borcev italijanskega odporiškega gibanja. V resoluciji zahtevajo, naj se obsoji takšno stališče vlade in naj se omogoči to zborovanje. V resoluciji prav tako zahtevajo, naj vlada sproži kazenski postopek proti fašistični stranki zaradi žaljive gonje in groženj proti odporiškega gibanja. Po zelo burni debati so to resolucijo zavrnili. Proti resoluciji so glasovali krščanski demokrati, monarhisti in fašisti. Ne glede na večino v senatu, pa namerava državno zbiranje borcev odporiškega gibanja sklicati za konec decembra veliko zborovanje v Rimu.

AMAN, JERUZALEM, DAMASK...

DAMASK, 5. dec. (Reuter). Generalni sekretar OZN je danes prispel v letalom v Damask, kjer bo s sirijskimi državniki imel razgovore o sirijsko-izraelskih obmejnih problemih.

Generalni sekretar OZN je prav tako kotal svojo misljo v Amanu in Jeruzalemu, kjer se je razgovarjal s pristojnimi državniki, kako doseči kompromisno rešitev sedanje napetosti med Jordanijo in Izraelom. V jordanskih krogih se je zvedelo, da bo Jordanija še naprej vztrajala pri svojem stališču, ki zavrača sodelovanje s sedanjim šefom komisije za nadzorovanje premirja, ameriškim polkovnikom Learyjem, ki ga obtožujejo, da je naklonjen Izraelu. Jordanci bodo odslje neposredno obveščali generalnega sekretarja Hammarskjöldja o sporih na izraelsko-jordanski meji.

V Amanu se je Hammarskjöld sestel z jordanskim kraljem Husseinom in je od njega dobil privoljenje za rešitev izraelsko-jordanskega spora. Predsednik izraelske vlade Ben Gurion je danes izjavil v Jeruzalemu, da se je sporazumel s Hammarskjöldom. Ta spo-

ALŽIRSKA RAZPRAVA V POLITIČNEM ODBORU GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Svetovalci in posredovalci

Večina govornikov poudarja koristnost tunizijsko-maroške pogodbe dobrih uslug — Indija skuša spet posredovati z zmernejšo resolucijo

New York, 5. dec. (Reuter, AP, AFP). Na popoldanski seji političnega odbora, ki razpravlja o Alžiriji, so govorili delegati Afganistana, Sudana, Romunije, Argentine, Jugoslavije, Belorusije, Japonske in še nekaterih držav.

Predstavniki Afganistana je poleg drugega dejal, da ni nikakršnega dvoma o tem, da upor v Alžiriji pomeni ljudsko gibanje in si prizadeva doseči neodvisnost dežele, ki je že leta pod tujim gospostvom. Če Francija ne bo priznala neodvisnosti Alžirije, tudi ni mogoče pričakovati, da bi alžirski uporniki prenehali s svojim bojem. Afganistanski predstavnik je tudi poudaril, koliko so vredne dobre uslug, ki jih ponujata Tunizija in Maroko za rešitev alžirskega vprašanja.

Sudanski delegat je zavrnil francoske argumente, češ da ZN niso pristojni reševati alžirskega vprašanja. Romunski delegat je zahteval, naj bi poiskali miroljubno rešitev alžirskega problema, kar naj bi spono na spoštovanju Ustanovne listine Združenih narodov in pravic alžirskega ljudstva do samoodločbe.

Argentinski delegat je podpiral francoske argumente, češ da Združeni narodi niso pristojni vmešavati se v notranje zadeve in dodal, da bo njegova delegacija glasovala za resolucijo, ki je bila sprejeta letošnjega februarja.

možna pot dosežanja začaranega kroga v Alžiriji — pot pogajanj z namenom, da se doseže rešitev, ki bo spono na priznanju alžirskih nacionalnih težnj in bo v skladu z interesi vseh prizadežih. Tako je izjavil jugoslovanski predstavnik Djuro Ninčič med razpravo.

V razpravi je jugoslovanski predstavnik Djuro Ninčič dalje poljsnil stališče jugoslovanske delegacije. »Zares je težko uvideti, zakaj naj bi usodo alžirskega naroda obravnavali drugače kot usodo mnogih drugih narodov, ki so po drugi svetovni vojni uresničili svoje nacionalne težnje. Poglej teza nam mora biti jasno, da alžirsko prebivalstvo ne bo položilo orožja, dokler ne dobi zadostnih garancij, da bo zadoščeno njegovim težnjam. Iskati rešitev v togih okvirih nekakšne koncepcije, ki — ne glede na zgradovinske in čustvene posledice, ki bi jih imela za Francijo — preprečuje uresničenje težnj alžirskega naroda, pomeni, da bo vse šlo naprej po tisti poti, ki je že doslej pripeljala do takšnih razmer v Alžiriji. Pristljen: smo, da v tej luči proučimo skorašnji predlog francoske vlade — tako imenovani okvirni zakon, ki se naprej giblje v krogu zastarelih

shem dosežanje francoske politike,« je dejal Djuro Ninčič. »Naravno, priznati je treba legitimne interese Francije in Francozov v Alžiriji, kar je jugoslovanska delegacija že prej poudarila. Teh interesov nihče ne negira. Na koncu svojega govora je Ninčič rekel, da bi kazalo sprejeti posredovalno ponudbo Tunizije in Maroka.

»Splošen okvir, v katerem bi bilo rešiti alžirski problem, je sedaj jasno pred nami. Jugoslovanska delegacija je prepričana, da bo skupščina storila vse, kar je v njeni moči, da se najde rešitev, ki bi ustrezala vsem za interesiranim, se pravi tudi Franciji in duhu njenih najboljših tradicij.« Je dejal jugoslovanski delegat Djuro Ninčič.

Japonski delegat je še enkrat povedal stališče svoje vlade o tem vprašanju. Po mnenju japonskega predstavnika bi utegnila tunizijsko-maroška ponudba biti koristna vsaj do tle, dokler se v Alžiriji ne končajo sovražnosti. Indonezijski delegat je podpiral zahtevo alžirskega naroda.

Madžarski predstavnik je govoril o razlikah v življenjskem standardu v Franciji in Alžiriji, pri čemer je poudaril, da so ZN dolžni pomagati alžirskemu narodu.

Sinoči je na seji političnega odbora Generalne skupščine, kjer razpravljajo o alžirskem

problemu, govoril jordanski delegat, ki je dejal, da njegova vlada podpira predlog o neposrednih razgovorih. L. I. Francijo in alžirskimi uporniki, pri čemer naj bi upoštevali pravice francoskih priseljencev v Alžiriji, hkrati pa ustvarili francosko-alžirsko sodelovanje.

Nepalski predstavnik se je uprl francoski tezi, češ da je Alžirija del francoskega ozemlja. Indijski predstavnik Krišna Menon pa je izrazil upanje, da se bodo ZN odločili za takšno rešitev, ki bo omogočila demokratično rešitev alžirskega problema.

Sirski predstavnik je sinoči napovedal, da bo azijsko-afriška skupina izdelala skupen predlog resolucije za rešitev alžirskega problema. Ta predlog bodo političnemu odboru predložili še danes.

Indijski delegat v Združenih narodih Lal in indijski ministar za obrambo Krišna Menon si prizadevata pridobiti Kanado, Dansko, Irsko, Norveško in Švedsko, ki naj bi podpre sprejeto resolucijo o alžirskem vprašanju. Medtem ko se v prvotnem predlogu resolucije govori o pravic do samoodločbe, navaja indijska verzija pravico Alžircev, da svojo prihodnost opredelijo na demokratičen način.

Zasedanja Zvezne ljudske skupščine Djuro Salaj na VIII. kongresu kitajskih sindikatov

(Nadaljevanje s 1. strani)

tega bodo prevedeni vsi, ki so že ali ki bodo še upokojeni do 31. decembra 1957. Tiste zavarovalnice, ki s pokojninskimi razredni nimajo predvidenega dohodka, je mogoče razvrstiti v ustrezni pokojninski razred po delovnem mestu, na katerem so delali. Zavarovalnici, ki opravljajo delo kvalificiranega delavca in ima 35 oziroma 30 (ženske) let delovnega staža, je zagotovljeno, da lahko pride, če ima nad 11.900 din plače, v 10. razred s pokojnino 11.900 din, medtem ko bi moral imeti za to pokojnino po rednem postopku 62% najmanj 15.650 din osebne dohodka. Zavarovalnici, ki opravljajo delo visokokvalificiranega delavca in zaprosi za pokojnino, pa ima 35 oziroma 30 (ženske) let delovnega staža, pridostuje, da pride v 7. razred, ako ima nad 15.150 din plače, medtem ko bi mu bila po rednem postopku za razvrstitve v ta razred potrebna plača nad 20.100 dinarjev.

Delovni staž

Novi je obdržal načelo pokojninskega staža za polno starostno pokojnino 35 let za moške oziroma 30 let za ženske, posamezne kategorije pa lahko dosežejo polno starostno pokojnino tudi s krajšim delovnim stažem. Nekateri dosežejo polno starostno pokojnino s 23 oziroma 29 let delovnega staža. Udeležencem narodnoosvobodilnega gibanja se čas sodelovanja prizna v delovni staž. Delavcem in uslužbenecem se prizna v delovni staž tudi čas, ki so ga do osvoboditve preživeli izven delovnega razmerja kot udeleženci stavk ali kot izprti delavci. Kmetijskim delavcem se prizna v delovni staž ves čas, ki so ga preživeli pri kmetijskih delih, preden so bili zavarovani, s pogojem, da so se v enem koledarskem letu najmanj 7 mesecev ukvarjali s kmetijskimi ali drugimi deli.

Zakon je obdržal tudi načelo, po katerem lahko zavarovanec doseže nepopolno pokojnino tudi s 15 leti delovnega staža. Da bi lahko dosegel to pokojnino, moralo zavarovanje za manj kot 80 oziroma 25 (ženske) leti staža zadnjih pet let pred upokojitvijo določeni čas biti v delovnem razmerju. Zakon predvideva skrajšanje delovnega staža zavarovancem, obsojenim na kazen strogega zapor. Zavarovanec, obsojenemu za kazniv dejanja proti ljudstvu in državi na kazen strogega zapor do 5 let, se črta od pokojninskega staža toliko let, na kolikor let je obsojen; če je obsojen na kazen strogega zapor nad 5 let, se mu črta od pokojninskega staža dvakrat toliko let, na kolikor let je obsojen. Zavarovancem, ki so bili zaradi ostalih kaznivih dejanj obsojeni na kazen zapor ali strogega zapor nad 5 let, se črta od pokojninskega staža toliko let, na kolikor so bili obsojeni.

Družinske pokojnine

Pri družinskih pokojninah je več bistvenih sprememb. Znatno je povečan delež družinske pokojnine v osebni pokojnini. Družinska pokojnina znaša za enega člana 60% doslej 55%) osebne pokojnine umrlega zavarovalca, za dva člana 75% (doslej 70%), za tri člana 90% (doslej 85%), za štiri in več članov pa 100%. Če gre za otroke, ki imajo živga drugega roditelja, ki nima pravice do pokojnine, je povečanje še večje: za enega otroka 40% (doslej 25%), za dva otroka 55% (doslej 40%), za tri otroka 70% (doslej 55%), za štiri in več otrok pa 100% (doslej 70 do 100%).

Zakon predpisuje znatno ugodnejše pogoje za pridobitev družinske pokojnine vdov. Vdova, ki ima izpod 15 let starega otroka, ali tri ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine ne glede na njihovo

starost, si pridobi pravico do družinske pokojnine. Nad 40 let stara žena lahko dobi po izpolnitvenem 45. letu pravico do pokojnine.

Udeleženci NOV

Aktivni udeleženci narodnoosvobodilne vojne iz let 1941 do 1943 lahko dobe pravico do nepopolne pokojnine, če izpolnijo 55. leto, ženske pa 50. leto in če imajo 15 let pokojninskega staža, od teh 10 let delovnega staža, čas, ki so ga prebili v narodnoosvobodilni vojni, pa se računa v efektivnem trajanju. Bori narodnoosvobodilne vojne lahko dobe pravico do pokojnine ne glede na starost, če posebna zvezna komisija meni, da je to potrebno glede na njihovo zdravstveno stanje in delovno sposobnost. Zakon zagotavlja tem borbem, da si lahko pridobijo tudi ne glede na starost pravico do polne pokojnine, če imajo polni pokojninski staž.

Za udeležence narodnoosvobodilne vojne od leta 1941 in španske državljanske vojne je predvideno, da dobe ob upokojitvi polno pokojnino in da pridejo v ustrezni pokojninski razred ne glede na delovno mesto, na katerem so delali. Družinam borcev, padlih v narodnoosvobodilni vojni, in žrtve fašistične terorije, ki so bili, preden so se vključili v narodnoosvobodilno borbo, v delovnem razmerju, se določijo družinska pokojnina tako, kakor da so imeli padli borci polni pokojninski staž.

Prevedba pokojnin

Novi zakon o pokojninskem zavarovanju zajema tako tiste zavarovalce, ki bodo upokojeni po 1. januarju 1958, kakor tudi tiste, ki so bili upokojeni ali bodo upokojeni do 31. decembra 1957. Pri prevedbi starostnih in družinskih pokojnin bodo uporabljene povprečne pokojninske osnove, določene s členom 63 zakona, tako da bo vsak stari upokojenec preveden iz starega pokojninskega razreda v novi.

Razen kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev ter uslužbenecv v gospodarstvu, ki jim je pokojninski razred določen po solski izobrazbi, pa so diše opravljali delo, za katero je potrebna višja izobrazba, bodo lahko zahtevali, da se jim pokojninski razred spremeni. Novo razvrstitvev lahko zahtevalo tudi tisti upokojenci, ki jim je bil ob prevedbi leta 1952 pokojninski razred določen po prejšnjih uslužbenških ali nameštenskih skupinah ali sedanjih plačnih razredih in ki so bili zato razvrščeni v nižji pokojninski razred, kakor bi jim pripadali po strokovni izobrazbi in delovnem stažu. Posebej je predvideno izenačenje upokojencev, upokojenih pred letom 1947 ali pozneje.

Moma Markovič je našel nekaj primerov prevredbe na nove pokojnine in omenil, da se bo ob prevedbi do službeni dolžnosti starostna in družinska pokojnina zvišala za 13,8%. Za velik del zavarovancev pa je zelo važna prevredba, ki jo bodo sami zahtevali in s katero bodo odstranjene pomanjkljivosti sedanjih predpisov, da pridejo v višji pokojninski razred, v nekaterih primerih pa bodo dobili tudi daljši pokojninski staž. Tako se bodo pokojnine povprečno zvišale za nadaljnjih 20% ali skupaj za 22,8%.

Za priznanje pokojnine se bo uporabljal upravni postopek, ki ga mora opraviti samoupravna služba socialnega zavarovanja. Z novim zakonom bo dobila služba socialnega zavarovanja obsežne in važne naloge. Po tem zakonu bo treba kakih 300.000 upravičencev starostnih in družinskih pokojnin, pozneje pa po zakonu o invalidskem zavarovanju kakih 200.000 upravičencev invalidskih pokojnin in invalidnim prevesti na nove pokojnine in invalidnine. Služba socialnega zavarovanja se bo morala torej temeljito pripraviti na to obsežno delo, da bo kos svoji nalogi. Od organov samoupravljanja na pristojnem mestu pričakujejo, da bodo pomogli, da se bo služba usposobila, da bo novi zakon učinkovitej in pravilneje uveljavljen.

Predlog zakona o invalidskem zavarovanju

Skupna komisija Zvezne ljudske skupščine in Zveznega izvršnega sveta za predpise o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je precej dolgo pripravljala tudi zakon o invalidskem zavarovanju, ki naj bi ga sprejeli vzporedno s tem zakonom. Ker pa mora sedanja Zvezna ljudska skupščina v kratkem času sprejeti še več nujnih zakonov, tega zakona niso mogli pripraviti. Ta zakon bo na povsem novi podlagi urenil načela invalidskega zavarovanja, največjo pozornost pa posveča rehabilitaciji in pre-kvalifikaciji invalidov. Tudi gnotna preskrba invalidov dela bo postavljena na povsem nove temelje.

Zvezni izvršni svet bo s spreminjalnim predlogom predla-

gal, naj bi v ta zakon vključili posebno določbo, s katero bi bil zvezni izvršni svet pooblaščen, da do uveljavljanja zakona o invalidskem zavarovanju določi enkratno doklado vsem uživateljem invalidskih pokojnin in invalidnin. Ta zakon naj bi prišel pred novo Zvezno ljudsko skupščino na enem izmed prvih zasedanj.

Ob koncu svojega ekspozija je Moma Markovič poudaril vse prednosti, ki jih prinaša novi zakon sedanjim in bodočim upokojencem.

Novi zakon sloni na načelu, da morajo pokojnine ustrezati vloženemu delu in prispevku, ki ga je dal posameznik družbi. Zato predvsem zagotavlja zboljšanje gnotnega položaja tistim kategorijam upokojencev, ki imajo polni delovni staž, hkrati pa z zvišanjem pokojnin znatno vzpodbuja k nadaljevanju dela tudi po doseženem polnem delovnem stažu. Novi zakon zagotavlja tudi tistim upokojencem, ki imajo zaradi kratkega delovnega staža majhno zakonito pokojnino, pa jim je ta glavni vir dohodka, zaščitno doklado, kar velja tako za družinske kakor tudi za osebne upokojence. Na podlagi določb novega zakona bodo upokojenci z majhnimi pokojninami prejeli pod določenimi pogoji zaščitni dodatki, ki bo v nekaterih primerih celo večji kakor zakonita pokojnina.

Posebno pozornost posveča novi zakon zboljšanju gnotnega položaja posameznih kategorij upokojencev. Tako se bo znatno zboljšal položaj upokojencev, ki so opravljali delo kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev, nadalje upokojencev, ki so delali v težavnih delovnih pogojih, kakor tudi udeležencev narodnoosvobodilne vojne. Družinski upokojenec bodo pokojnine skoro brez izjeme znatno zvišane. Celotni finančni učinek teh izprememb se bo gibal okoli 7,5 milijarde na leto, in sicer samo za prejemke upokojencev brez sredstev za njihovo zdravstveno

zaščito in sklada za stanovanjsko gradnjo.

x x x

Po ekspoziju Mome Markoviča je bila skupna seja končana, nakar sta oba zbor na ločenih sejah začela ob 18. uri razpravljati o predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju.

Na seji zveznega zbora je bil sprejet amandman zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju, s katerim se pooblašča zvezni izvršni svet, da uredi do sprejetja zakona o invalidskem zavarovanju izplačilo enkratnega dodatka sedanjim uživateljem invalidskih pokojnin in invalidnin na enak način, kakor je bilo to ukrenjeno za vse upravičence pokojnin in invalidnin v začetku in sredi letošnjega leta.

V zboru proizvajalcev je bil soglasno sprejet predlog zakona o pokojninskem zavarovanju skupaj s amandmani zveznega izvršnega sveta. Ker je bil s tem izrpan dnevi red, je zbor proizvajalcev končal svoje delo ob 20.30.

S sprejetjem zakonskega predloga o pokojninskem zavarovanju tudi v zboru proizvajalcev je bilo končano sedanje zasedanje zvezne ljudske skupščine. Ob koncu ločenih sej obeh zborov, sta predsednika sprotičla, da so bili sprejeti vsi zakonski predlogi, ki so bili postavljeni na dnevni red tega zasedanja, v enakem besedilu obeh zborov.

Zvezna skupščina se ho zopet sestala 10. decembra

Predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolič je sklical sejo zveznega zbora in zbora proizvajalcev za 10. december ob 11. uri. Na tem zasedanju bodo obravnavali predlog zakona o javnih uslužbenih, predlog zakona o delovnih odnosih, predlog zakona o pristojnosti občinskih in krajskih ljudskih odborov ter zakonske predloge o prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij in o prispevku k proračunom iz osebne dohodka delavcev

Živahnost v skupščinskih odborih

Beograd, 5. dec. Danes so razpravljali v skupščinskih odborih o zakonskih predlogih o prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij in o zakonu o proračunskem prispevku iz osebnih dohodkov delavcev. Razprave so bile v gospodarskih odborih zveznega zbora in zboru proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine.

V razpravi gospodarskega odbora zveznega zbora je sodelovalo več ljudskih poslancev, ki so dali tudi svoje pripombe k zakonskim osnutkom. Poslanec Radivoje Davidović je na primer izrazil misel, da ne bi bilo konstantno deliti enotnost delive dohodka v dva posebna deliva. Razen tega je postavil vprašanje glede ugotavljanja dohodka gospodarskih organizacij, ki naj bi bilo temelj za izračun proračunskega prispevka. Menil je, da ne bi smeli šteti za materialne stroške penale in nekatere obresti. Po njegovem mnenju bi to vplivalo na gospodarske organizacije, da ne bi pravčasno izpolnjevale svojih proračunskih in drugih obveznosti. Poslanec Voja Leković pa je dejal, da bi moral škodo, ki bi nastala zaradi malomarnosti posameznih gospodarskih organizacij, izvesti iz proizvodnih stroškov.

Poslanec Djuro Pucar pa je našel vprašanje o odnosih med občino in tistimi gospodarskimi organizacijami, ki imajo sedež podjetja v eni občini, delovišta in pogone pa v drugi.

Na vsa vprašanja in pripombe je odgovarjal pooblaščenec Zveznega izvršnega sveta Voja Rakić. Na vprašanje Radivoje Davidoviča je odgovoril, da so delitve dohodka že prej urejale številne uredbe, kot na primer uredba o davku na promet, uredba o delitvi dohodka in podobno. Pri sestavi zakonskih predlogov o prispevkih so sicer vsi menili, da mora biti sam sistem enotnosti, ki pa je lahko razdeljen v dva zakona. Po besedah Voje Rakića se obveznosti gospodarskih organizacij glede ustvarjanja sredstev čisto kažejo kot neodvisne od ustvarjanja dohodka.

V razpravi je bilo tudi vprašanje, kakšna naj bo lestvica za določanje prispevka za tiste organizacije, ki ustvarjajo velike zasluge in daje velik dohodek. V trgovini in še nekaterih drugih organizacijah se dogaja, da dele po sedem do osem in še več plač po tarifnem pravilniku. Pooblaščenec Zveznega izvršnega sveta je pojasnil, da se proučuje možnost, o uvedbi izrednega prispevka v primerih, ko imajo posamezna podjetja izredno velik dohodek. Glede penalo in nekaterih obrestí, ki bi se upoštevale v materialnih stroških, pa je Voja Rakić opomnil na težavo ugotavljanja krivde gospodarskih organizacij. Za tem je odgovarjal na vprašanje Djura Pucarja rekoč, da zakonski predlog omogoča, da se daje prispevek iz

sebojno sodelovanje. Takšna želja in težnja po internacionalni solidarnosti nas je tudi napotila sem na vaš kongres.

Za tem se je zadržal pri sodobni vlogi sindikalnih organizacij, ki postaja v Jugoslaviji bistveno drugačna kot nekaj, zlasti po uvajanju delavskih svetov v podjetjih in ustvarjanju celotnega sistema družbenega samoupravljanja, ki pomeni enega od poglavitnih načel naše družbene ureditve. Glede na to, da delavski svet niso le zamenjava načina

upravljanja v gospodarstvu, temveč pomenijo tudi kakovostni skok v razvijanju socialističnih družbenih odnosov, je nujno, da se sindikati prilagajajo tem spremembam, ne pa, kot nekateri sodijo, da se pomene sindikatov v spremenjenih pogojih zmanjšuje.

Po svojem govoru je tovariš Djuro Salaj izročil dar Vsekitajski federaciji sindikatov. Delegati kongresa pa so ga prisrčno in dolgočasno pozdravljali. Jutri jutraj se bo napotil tovariš Salaj v domovino.

Včeraj in danes

Seja zvezne volilne komisije SZDL

Beograd, 5. dec. Pod predsedstvom Petra Stamboliča, je bila danes v Beogradu prva seja zvezne volilne komisije SZDL Jugoslavije, na kateri so razpravljali o nalozah SZDL v zvezi s pripravami za volitve zveznih in republiških ljudskih poslancev.

Kmetijska anketa v 1. 1958

Od 16. do 25. januarja prihodnje leto bo v Jugoslaviji kmetijska anketa z namenom, da zbere podatke o številu živine. Anketa bo v vsakem kraju zaležala okrog 5 odstotka vseh gospodarstev, kolikor jih bo potrebno, da bi dobili zanesljive podatke za okraj.

Priprave, organizacijo in anketo samo bo vodil Zvezni zavod za statistiko, ki bo predpisal tudi potrebne obrazce in navodila.

Okrajni zavodi za statistiko bodo predlagali predsednikom okrajnih in občinskih ljudskih odborov, da imenujejo uslužbenca, ki bodo opravili to anketo, iz vrst uslužbenecv okrajnih in občinskih organov. Družinski poglavarji bodo morali dati natančne odgovore na vsa vprašanja v obrazcu.

Obisk italijanskega znanstvenika

Beograd, 5. dec. Pod predsedstvom zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović je sprejel opoldne predsednika italijanske nacionalne gospodarske organizacije za tekoča goriva g. Enrica Mattela, ki je prispel popoldne v Beograd

Zmanjšanje obresne mere za kratkoročne kredite v kmetijstvu

Upravni odbor Narodne banke FLRJ je izdal odlok o obresnih merah v letu 1957 za nekatere Narodne banke. Po tem odloku bo Narodna banka v letu 1957 računala obresno mero 10% na leto za kratkoročne kredite, odobrene zadržanim poslovnim zvezam, gospodarskim organizacijam, ki so specializirane za promet s semenskim blagom in direktiv za prahano za ustvarjanje zaloz seme-

na rdeče detelje iz leta 1956. Obresna mera 10% se bo računala tudi za kratkoročne kredite, odobrene v času od 1. julija do 30. septembra 1957 trgovskim podjetjem in prodajalnim, specializiranim podjetjem za oskrbovanje kmetijskih, kmetijskih združenj, kmetijskim posestvom in kmetijskim lekarnam za nabavo kmetijskih gnojil za potrebe kmetijsva. Enaka obresna mera se bo računala tudi za kratkoročne kredite, odobrene proizvajalcem umetnih gnojil, in sicer za pokritje zaloz umetnih gnojil, ki so nad normalno ceno (za čas od 1. julija do 30. sept. 1957) kakor tudi za kratkoročne kredite, odobrene (po 1. aprilu leta 1957) združenim in gospodarskim organizacijam zaradi ustvarjanja zaloz semena dvojnih medlinjskih hibridov koruze iz leta 1956.

Narodna banka bo računala obresno mero 20% na leto za kratkoročne kredite, odobrene trgovskim podjetjem in prodajalnim za zaloz blaga, namenjenega krajam, ki so okrajnoma pozimi od normalnega prometa. Obresna mera 3% na leto bo računala za kratkoročne kredite, odobrene za ustvarjanje tržnih zaloz živine in mesa, kakor tudi za kratkoročne kredite proizvodnim organizacijam zaradi vskladiščenja opreme za izvoz in pošiljanje opreme in konzerviralske skladišča v tujini. Enaka obresna mera se bo tudi računala za kreditne, odobrene za pokritje izjub, uslovno organizacijam zaradi ustvarjanja poljskuse proizvodnje gospodarskih organizacij. Obresna mera se bo računala od časa, ko so bili izdati na razpolago gospodarskim organizacijam.

NAROČNIKOM «KOMUNISTA»

Prihodnja številka lista «KOMUNIST» bo izšla v soboto, 7. decembra in bo vsem naročnikom razposlana iz Ljubljane. Odslej bo slovensko izdajo glasila ZKJ tiskala tiskarna «Slovenskega poročevalca». Zaradi tega obveščamo vse politične organizacije, ustanove in podjetja, kakor tudi naročnike listov «KOMUNIST» in «NASA SKUPNOST», da je v Ljubljani, Tomšičeva ul. 1 ustanovljena posebna uprava teh listov, ki bo skrbelja za redno dostavo listov, reševala reklamacije in naročila starih in novih naročnikov ter pobirala naročnino za slovenski izdaj omenjenih listov.

«Komunist» in «Nasa skupnost» Uredništvo in uprava.

RAZPIS za natečaj Politične šole pri CK ZKS (od 6. februaria do 31. junija 1958)

Tečaj Politične šole je namenjen predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki so se že uveljavili v organih delavskega in družbenega upravljanja, v organih oblasti, sindikatih, društvih itd., in jim daje potrebno širše znanje iz politične ekonomije in znanstvene socializma. Prijave z osebniimi podatki, s podatki o dokončnih solah, o osnovnem poklicu, zaposlitvi, višini mesečnih prejemkov ter tudi o stažu in funkcijah v političnih organizacijah in družbenih organih pošiljate najkasneje do 16. januarja 1958 na upravo Politične šole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 33, in tudi na svoj občinski komitej ZKS. O sprejemu v tečaj in v internat, ki je pri Politični šoli, bo vsak posameznik svedeno obveščen in sicer najmanj 15 dni pred pričetkom tečaja. Podrobnejše informacije dobite na upravi šole, oziroma na občinskem komiteju svojega področja.

Smrtna nesreča v hidrocentrali Medvođe

Včeraj v dopoldanskih urah se je smrtno ponesrečil na hidrocentrali Medvođe 47-letni kmetijski vojak Franc Mihovec iz Spodnje Sence pri Medvođah. Z velikim portainim žrvlom so delavci premakli nad 20 ton težko pomožno zapornico. Vajene je v trenutku, ko je bila zapornica že sredi jezru, v bližini zida ob bregu hoteli iti mimo nje, ker pa je zapornica zaradi premikanja še vedno nihala, ga je pritiskala ob zid, da mu je stisnila prsni koš, kar je imelo za posledico takojšnjo smrt. Pokojnik na kraju nesreče ni imel kaj iskati.

Oh robu DODOLIKOV

Vplivi

Tik pred začetkom ciprske debate v Generalni skupščini in pred zasедanjem predsednikov vlad držav članic Severnoatlantskega pakta v Parizu, kjer se tudi ne bodo mogli ogniti vprašanju Cipro, čeprav imajo na dnevnem redu še mnogo zapletenejša vprašanja, je Velika Britanija umaknila s Cipro guvernerja feldmarsala Hardinga in poslala tjakaj diplomata Hugh'a Fotta. Velika Britanija sicer neče javno priznati, da to pomeni z njene strani določeno popuščanje ali pa vsaj spremembo taktike in pravi, da je Harding pač odslužil svoj rok. Ta izgovor je več kot naiven, zlasti še, če človek ve za številne grške proteste proti Hardingovemu režimu na Cipru, če ve, da se je s pritožbami proti Hardingu ukvarjala posebna komisija v okviru evropskega sveta in da je v zadnjih tednih hodil po Grčiji in Turčiji ameriški odposlanec Green. Končno pa je tudi med Hardingom in Footom tako velika razlika, saj je prvi predvsem vojak, drugi pa samo diplomat, da o navadni zamenjavi ne more biti govora.

Vzroki, ki se skrivajo za to spremembo in za Greenovo mislijo so mnogo globlji kakor samo bojazen pred neprijetnostmi, ki bi jih za Veliko Britanijo lahko pomenila razprava v Združenih narodih. Greenovi razgovori v Atenah in Ankari kažejo, da so ZDA precej resno posegle v zadevo, kar je končno razumljivo, če upoštevamo ameriško zainteresiranost za področje Srednjega vzhoda (ne pozabimo, da je Ciper baza za Srednji vzhod) in da gre za spor med dvema državama članicama Atlantiskega pakta.

Razvoj ciprskega vprašanja je v zadnjih letih bistveno splošno na grško zunanjo politiko. Čeprav je Grčija še nadalje ostala v zahodnem taboru, si je vendarle v tem času odprla okna na vse strani. Na to je nedvomno v precejšnji meri vplivalo dejstvo, da pri svojih zaveznikih v Atlantiskem paktu ni našla razumevanja za njeno stališče do ciprskega vprašanja, nasprotno, večina držav članic je v tem sporu podprla Vel. Britanijo, zato pa je Grčija našla polno razumevanja pri tistih državah, s katerimi je do nedavna vzdrževala le površne odnose.

Lahko bi skoraj rekli, da je razvoj ciprskega vprašanja odprl oči grškemu politiku in jih privedel na pot realističnejšega obravnavanja mednarodnih vprašanj. Pri tem je nedvomno odigralo precejšnjo vlogo tudi javno mnenje, ki je na posamezne ukrepe britanskih oblasti na Cipru reagiralo še mnogo ostreje od uradnih krogov. Opozicija, ki prav gotovo ni protizahodno usmerjena, je opozarjala, da članstvo v Atlantiskem paktu prinaša Grčiji več težav kot koristi.

Človek, ki sam trpi zaradi nečesa, bo tudi mnogo bolj razumel trpljenje svojega soslovca. Tako se je zgodilo tudi pri Grčiji, ki je verjetno prvi zaradi svojih težav s Ciprom začela kazati mnogo več razumevanja do problemov srednjevzhodnih in azijskoafriških držav, kakor druge članice zahodnega sveta. To se je pokazalo že v primeru Suez, še mnogo bolj pa ob zadnji sirski krizi, kjer je Grčija odkrito podprla težnje arabskih držav. Čeprav je na to stališče verjetno delno vplival tudi spor, ki ga ima Grčija s Turčijo zaradi Cipro, vendar to ne zmanjšuje pomembnosti dejstva.

Tako je Ciper po eni strani prizadevali Grčiji mnogo težav in neveselosti, po drugi strani pa ji je odprl vrata, ki bi morda brez njega še nekaj časa ostala zaprta. Grčija je že danes prej vzpostavila dobre odnose z Jugoslavijo, sedaj pa jih je mnogo izboljšala z arabskimi državami, prizadeva pa si, da bi jih izboljšala tudi z vzhodnimi državami, zlasti s sosedno Bolgarijo. Ne glede na to, kakšni so bili vzroki, ki so jo pripeljali na pot realističnejše mednarodne politike, je dejstvo, da si je prav s temi novimi stališči in zvezami utrdila ugled in se začela močnejše uveljavljati v zunanji politiki. To dejstvo pa bi morda lahko odprlo oči tudi nekaterim drugim zahodnim državam, ki sicer nimajo ciprskega problema, zato pa marsikdaj občutijo negativne posledice enostranske politike.

A. S.

Indonezija je nepopustljiva

Vlada je zahtevala, naj Nizozemska zapre svoje konzulate v Indoneziji — Če se odnošaji ne bodo normalizirali, bo Indonezija pretrgala diplomatske stike z Nizozemsko

DJAKARTA, 5. dec. (Reuter). Indonezijsko ministrstvo za zunanje zadeve je zahtevalo od Nizozemske, naj zapre svoje konzulate v Indoneziji. Po informacijah nizozemske časopisne agencije je Indonezija to zahtevala z noto, ki je bila danes izročena šefu nizozemskega diplomatskega predstavništva v Djakarti Lapianu.

V noči piše, da glede na sedanji politični razvoj v Indoneziji, indonezijska vlada ne vidi nikakršne koristi v nadaljnjem obstoju nizozemskih konzulatov. V isti noti zahteva, naj nizozemska diplomatska mislija preneha s sleherno dejavnostjo v tisku, na kulturnem področju in na vojaškem sektorju. V isti noti piše, da ta indonezijski konrak še ne pomeni, da so diplomatski odnošaji med Nizozemsko in Indonezijo pretrgani. Med Nizozemci, ki morajo zapustiti državo, so novinarji, uslužbenci, ki so se ukvarjali s

kulturnimi vprašanji, in pomorski ataše. Konzularni oddelki diplomatske mislije v Djakarti ne bodo zaprli.

Indonezijski minister za zunanje zadeve Subandrio, ki je trenutno v Parizu, je danes izjavil, da bo Indonezija pretrgala diplomatske odnose z Nizozemsko, če ne bo prišlo prej do normalizacije teh odnošajev. Minister Subandrio je imel danes tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da je indonezijska vlada že razpravljala o možnosti, da ukrene vse potrebne v primeru nujnosti. Na

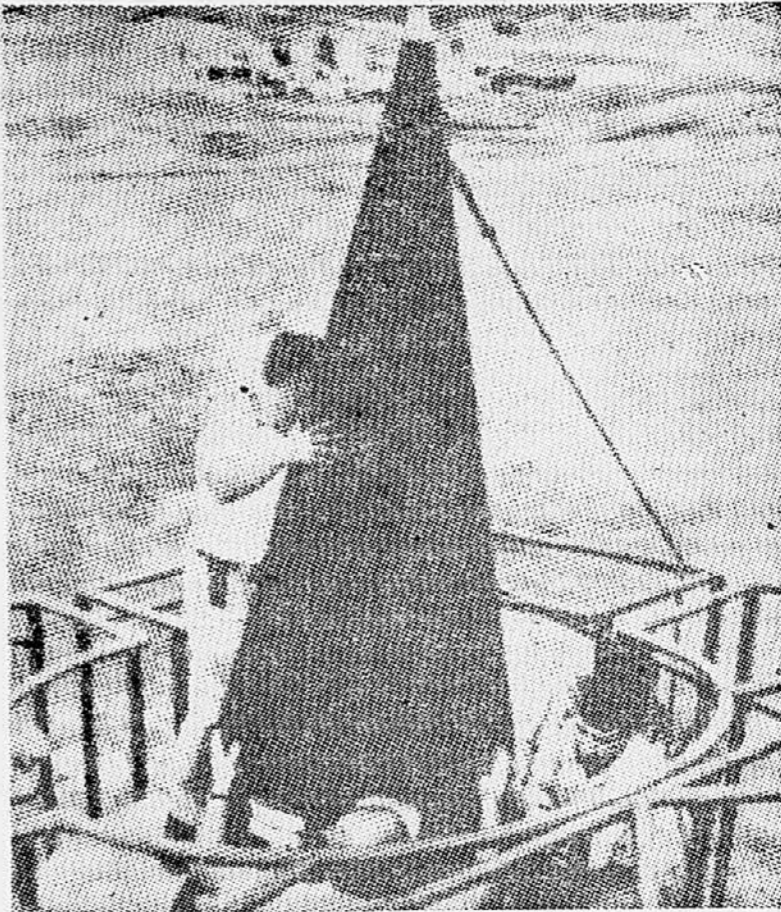
vprašanje, kaj razume z »normalizacijo« odnošajev, je Subandrio izjavil: »Zelimo normalne prijateljske odnose brez vmešavanja v notranje zadeve. Zelimo si podobne odnose, kakor že obstajajo med Veliko Britanijo in Indijo. Minister Subandrio je tudi izjavil, da »Indonezija ne bi nikoli prepustila Nizozemski Novo Gvinejo«. Subandrio je na koncu izjavil, da vodi Nizozemska s pomočjo svojega tiska protindonezijsko propagando.

KOMUNIKE KIŠI - MENZIES

Canberra, 5. dec. (AP). — Po 5-dnevnem obisku japonskega ministrskega predsednika Kišija v Avstraliji so danes objavili skupni avstralsko-japonski komunikacijski razgovori, ki jih je imel Kiši z avstralskim premierom Menziesom. V komunikaciji je rečeno, da so ti razgovori omogočili pristranske sodelovanje med obema državama. Pri teh razgovorih so dosleli sporazum glede načel, na katerih stoji zunanja politika tako Japonske kot Avstralije. Oba predstavnika vlad sodita, da je med najvažnejšimi sodobnimi problemi vprašanje napredka gospodarsko nerazvitih držav. Tako Japonska kot Avstralija sta mnenja, da bi napredek pri reševanju tega problema prispeval k utrditvi miru in stabilnosti vsega sveta. Predsednik vlad pozdravlja mednarodne programe, ki se ukvarjajo z reševanjem tega vprašanja.

Pri teh razgovorih so se spoznale o vzpostavitvi neposredne telefonske linije med Japonsko in Avstralijo in o zmanjšanju taks za telekomunikacijske usluge. Prav tako je bil sklenjen sporazum o razširitvi kulturne izmenjave.

Minister von Brentano bo imel danes razgovore z britanskim ministrom za zunanje zadeve Selwynom Lloydom o problemih Atlantiskega pakta, pri čemer bosta razpravljala tudi o problemu prispevka za kritje stroškov britanskih sil v Zahodni Nemčiji. Pričakujejo, da se bo zahodnonemški zunanji minister danes sestel z britanskim ministrom za zunanje zadeve Macmillanom. Po mnenju lon-

Danes je Paul Walls, namestnik direktorja za organizacijo izstrelitve prvega ameriškega satelita, sporočil, da je ameriško ministrstvo za obrambo sklenilo odložiti izstrelitev prvega ameriškega satelita, ki je bilo predvideno za danes zjutraj. Izstrelitev so morali preložiti, ker je prišlo do manjših okvar in zaradi premočnega vetra. V tistem trenutku, ko bi morali izstreliti satelit, je začel pihati veter z brzino 40 km na uro. — Doslej še ni sporočeno, kdaj bodo izstrelili umetni satelit. Na sliki: Ameriški tehnik montirajo »stolček« alj nosilnika, ki bo v Cap Canaverla na Floridi ponesel prvi ameriški umetni satelit v vesolje.

Turčija je zvesta paktom

Predsednik turške vlade Menderes je izjavil v parlamentu, da so odnošaji z ZSSR odvisni od dolžnosti, ki vežejo Turčijo z zavezniki

ANKARA, 5. dec. (AFP). Turška velika narodna skupščina je sinoči odobrila program vlade ministrskega predsednika Adnana Menderesa. Za zaupnico vladi so glasovali 408 poslancev, proti zaupnici pa je glasovalo 133 poslancev.

Na seji parlamenta je predsednik vlade Menderes izjavil, da njegov kabinet proučuje poslanico o razmerah na Srednjem vzhodu, ki jo je pred kratkim poslal Turčiji sovjetski ministrski predsednik Bulganin. Menderes je izjavil, da bo turška vlada na to poslanico v kratkem odgovorila.

Predsednik turške vlade Adnan Menderes je prvič po volitvah razložil program svoje vlade. Posebno pozornost je vzbudilo poročilo turškega ministrskega predsednika o problemu svobode tiska in o neredih, do katerih je prišlo po volitvah. Predsednik Menderes je dejal, da je potrebno pokazati na določene nepravilnosti v zakonih in predpisih, ki regulirajo dejavnost tiska. »Te napake so takšne, da ogrožajo samo svobodo«, je dejal Menderes. Ko je govoril o neredih, do katerih je prišlo v Turčiji po volitvah in

Povečanje grškega narodnega dohodka

Atene, 5. dec. (Tanjug). Grški narodni dohodek se je po uradnih podatkih povečal v letošnjem letu za 9%, kar pomeni največji dvig od leta 1954. Letošnji dvig razlagajo v gospodarskih krogih kot posledico večjega pridelka v kmetijstvu, obilnega ribolova, boljše proizvodnje in rudarstvu in večje proizvodnje električne energije. Kmetijski pridelok se je povečal za 15% v primerjavi z lanskim letom. Razlog za to je v izredno dobri letini, kot tudi v agrotehničnih ukrepih, ki so jih izvedli na kmetijskih področjih. V prvih desetih mesecih je Grčija uvozila blaga iz inozemstva za 12 milijard 941 milijonov drahem, izvozila pa je blaga za 4 milijarde in 45 milijonov drahem. V primerjavi s preteklim letom se je uvoz povečal za 13,6%, a izvoz za 22,5%.

Rekordni pridelok na Poljskem

Varšava, 5. dec. (Tanjug). — Letošnji povprečni pridelok štiri glavnih vrst žita je dosegel rekordno višino in pomeni največji povojni pridelok na Poljskem.

Po podatkih poljskega kmetijskega statističnega urada znaša povprečni pridelok pšenice, rži, ječmena in ovsa po 15 kvintalov na hektar, kar pomeni 0,7 odstotka na hektar več kot leta 1955, ki je doslej veljalo za najboljšo povojno leto.

od srede

WASHINGTON. — Zunanji minister Dulles je imel razgovor z izposlanikom nemškega radia, v katerem je glede razgovorov s sovjetskimi državni izjavil naslednje: »Nikakor ne izključujem možnosti, da bodo takšni razgovori konferenca so zelo omejene, če se ni moč znesti na objube druge strani.« Dulles je torej negativno ocenil vse izredne konferenčne predstavniki zahodnih držav in Sovjetske zveze. Kot primer je navedel zenevsko konferenco »velikih štirih« in njen sklop, da je treba doseči nemško združenje s pomočjo svobodnih volitev, do česar pa v praksi ni prišlo. Na vprašanje, ali je zdaj možnost, da bi ustanovili mednarodni in pravi sistem, ki bi zamenjal Atlantisko in Maniško zvezo, je Dulles odgovoril negativno.

BONN. — V zvezi z bližnjo konferenco Atlantiskega pakta je vodja zahodnonemških socialistov demokrat Erich Ollenhauer govoril po radlu o sedanjem mednarodnem položaju. Ollenhauer je menil, da je nemška država vsemu človeštvu, če bi se nadaljevalo taktično v oboroževanju. Po njegovem mnenju bi bilo treba poskušati, da bi prišlo do neposrednih pogajanj med ZSSR in ZDA kot največjima silama, da bi ustavili tekmo v oboroževanju in napravili prve korake na poti k razorožitvi in ublažitvi napetosti. Po Ollenhauerjevemu mnenju bi bilo treba ukreniti vse, da ostane države ne bi dobile tega orožja. V tej zvezi je podprl predlog poljskega zunanjega ministra Rapacke-kega, češ, naj bi v sedanji Evropi ustanovili cono brez atomskega orožja, ki bi obsegala obe nemški deželi, Poljsko in Češkoslovaško. Na koncu svojega predavanja je Ollenhauer poudaril, da bi bilo treba urediti stike med nemško zvezo republiko in vzhodnoevropskimi državami.

DJAKARTA. — Predsednik indonezijske republike Sukarno je po ponedeljskem atentatu najmanj deset tisoč ljudi, ki so bili spet stoli pred javnost. Bil je namreč v bolnišnici, v kateri ležijo žrtev tega atentata. Med žrtvami je več otrok, vladnih funkcionarjev, soproga ministra za zdravstvo ter spremstvo predsednika Sukarna. Ob atentatu je bilo ranjenih nad sto ljudi.

Delavci so večeraj prevzeli popolno nizozemsko pomorsko družbo v Djakarti in pozvali vlado, naj prevzame upravo družbe. Generalni direktor nizozemske banke v Djakarti, ki jo je večeraj zasedel indonezijski sindikat delavcev. Je zavrnili zahtevo Indonezičev, naj izroči svoja pooblastila.

na četrtak

Vreča rogov še ni razpadla

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ, 5. dec. Kar se je moralo zgoditi, pričenja biti stvarnost. Med strankami Gaillardove večine ni nikakršne harmonije. Prisposoba z vrečo rogov ni prav nič pretirana. Marsikdo se že sprašuje, koliko časa bo ta vreča še ostala cela. Nekateri »krojci« se že pripravljajo za krojenje nove. Bidault je baje izjavil, da bo še pred božičem postal novi predsednik vlade, v kateri so zagotovljeni resorji tudi Soustellu in André Mauriceu.

Fovod vsemu temu so seveda vladni gospodarski in finančni ukrepi, dvig cen in nezadostno povziranje plač.

Na čelu ofenzive so tokrat nahajala socialistična stranka. Razlogov za tako stališče socialistov je seveda več.

Predvsem je članstvo socialistične stranke sestavljeno v prvi vrsti iz državnih uslužbencev, katere bo povziranje življenjskih stroškov, razen delavstva, najbolj prizadevalo. Vodstvo stranke torej ne sme ostati gluho do upravičenih zahtev članstva, ker bi s tem spravilo v nevarnost obstoj stranke same.

Razen tega se približujeta 14. in 15. december, datum določen za sestanke nacionalnega sveta FSIO. Ni nobenega dvoma, da bo manjšina zopet izkoristila to priložnost za napad na Molleta, očitala direktoriju odločitev, da

ni rnil nesocialno politiko, da dopuščajo vodenje take politike, ki je v 100 odst. protislovju z načeli stranke. Ker bi bilo težko dokazati, da so te obtožbe manjšine neresnične, a — kar je še mnogo važnejše — ker to ni samo mišljenje predstavnikov manjšine, temveč se isto stališče vse bolj in bolj širi med članstvom v posameznih departmajih, zlasti na jugu Francije, ter bi se kaj lahko zgodilo, da današnja manjšina in večina zamenjata svoji vlogi, vodstvu stranke pa ni preostalo drugega kakor javna demarša na sinočnjem zasedanju ministrskega sveta. Dodajmo še to — da bi bila mera polna — da se iz zaveh teh notranjih stranknih razprtij, skriva tudi rastno resno nesoglasje z vladno aližirsko politiko, zlasti z zavrnitvijo tuniške in maroške ponudbe posredovanja.

Socialistični ministri so se torej sinoči desolidarizirali z Gaillardom in Filiminom. Socialistična parlamentarna grupa se je takoj nato sestala in odobrila njihovo stališče. Socialistični ministri se imajo napol v ostavki. Ostaja odprto vprašanje, če se bo ta tihi odstop spremenil v dejanski. Predsednik Coty je rotli socialiste, naj ne izzivajo nove vladne krize, ker je v današnjih razmerah ne bi bilo moč rešiti. Gaillard se je sestal danes zjutraj z Molletom, da bi izgladi sporna točke. Toda njegov poskus ni bil kroman z uspehom in zato se bosta ponovno srečala nočjo po skupščinskem zasedanju. Poslanec morajo namreč že četrtič v enem mesecu glasovati o zaupnici vladi.

Gre za drugo čitanje ukrepa o novih davkih in gospodarskih ter finančnih posebnih pooblastilih. Skupščinski strokovnjaki ne računajo z možnostjo, da bi drugo glasovanje utegnulo potekati drugače, kakor prvo. Zveni to vsekakor zelo protislovno, kajti če bi bili socialisti naslednji, potem bi po sinočnjem izstopu morali odrediti svoje glasove taki politiki. Človek se zato upravičeno lahko vpraša, če ni bil cilj tega izstopa zgolj javna manifestacija, otročja pasja borbica, ki povzroča sicer hrup, ne pa škode. Tako mišljenje bi lahko potrjevalo tudi dejstvo, da so socialistični ministri predlagali, naj vlada vložno pri načelu nab-

Brentano v Londonu

Atlantski pakt, vzdrževanje britanskih čet v Zahodni Nemčiji in evropsko tržišče — predmet razgovorov

London, 5. dec. (Reuter). Zahodnonemški minister za zunanje zadeve von Brentano je večeraj prisel v London. Danes je imel neuradne razgovore z britanskim ministrom za zunanje zadeve Macmillanom, in to na večerji, ki so jo priredili njemu na čast.

Minister von Brentano bo imel danes razgovore z britanskim ministrom za zunanje zadeve Selwynom Lloydom o problemih Atlantiskega pakta, pri čemer bosta razpravljala tudi o problemu prispevka za kritje stroškov britanskih sil v Zahodni Nemčiji. Pričakujejo, da se bo zahodnonemški zunanji minister danes sestel z britanskim ministrom za zunanje zadeve Macmillanom. Po mnenju lon-

donkih opazovalcev pričakujejo, da bo von Brentano sporočil britanskim državnikom zahtevanje odneva na britanski konvenciji, po kateri naj bi bonnska vlada plačala okrog 50 milijonov funtov sterlingov v teku finančnega leta, ki se začneja meseca aprila.

Velika Britanija je do pred kratkim imela v Zahodni Nemčiji 75.000 vojakov. V začetku letošnjega leta je v soglasju z

ostalimi zavezniki odpoklicala 13.500 vojakov, želi pa tudi, da bi prihodnje leto odpoklicala enako število svojih vojakov. Toda po nepotrjenih vesteh je Velika Britanija pripravljena pustiti v Zahodni Nemčiji strateško rezervo 5000 mož, vendar s pogojem, če bi vzdrževanje teh ljudi delno prevzela Zahodna Nemčija.

Opazovalci poudarjajo, da se bo zahodnonemški zunanji minister pogovarjal z britanskimi državniiki tudi o skupnem evropskem tržišču in o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu konference Atlantiskega pakta v Parizu, poleg tega pa tudi o problemu delne razorožitve in o možnostih za nemško zedinjenje.

Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva je po dopoldanski seji med zahodnonemškimi zunanjimi ministrom von Brentanom in predstavnikoma britanske vlade s premierom Macmillanom na čelu izjavili, da so razgovori potekali v izredno prijateljskem ozračju in da so bili zelo odkriti in koristni.

Ko je odgovarjal na vprašanje o vsebini teh razgovorov, se je predstavnik Foreign Office omejil na izjavo, da so na splošno razpravljali o bližnjem sestanku sveta Atlantiskega pakta, kar je bilo tudi v ospredju povabila, naj kancler Adenauer obišče London. Pretekli teden so sporočili, da je kancler Adenauer zbolel in zaradi tega ne more odpotovati v London. Predstavniki zahodnonemške delegacije je izjavil, da so v dosedanjih razgovorih dosegli sporazum o potrebi pristranske enotnosti atlantskih držav, ki bi utegnla terjati, naj se v določeni meri omeji suverenost nekaterih držav, članic NATO.

Nova resolucija o beguncih

NEW YORK, 5. dec. (AP, Reuter). — Na večerjani seji posebnega političnega odbora je predstavnik ZDA zahteval, naj Izrael in arabske države olajšajo razmere 900 tisoč palestinskih beguncem. Namestnik ameriškega delegata Washingtona »göttingenskega manifesta« pripravljeno izvesti še obsežnejšo akcijo kot letošnjega

Dunaj — Izredni in polno-močni veleposlanik FLRJ na Dunaju Jože Zemljak je obiskal avstrijskega ministra za prosveto Henrika Drimmela. Minister Drimmela in veleposlanik Zemljak sta se del časa zadržala v razgovoru in razpravljala o predlogu zakona o ureditvi solstva na Koroškem. Ta zakon je pripravila avstrijska vlada in ga je poslala parlamentu v razpravljanje.

ZADNJA POROČILA

Železniška nesreča v Zagrebu

Resolucija azijsko-afriških držav
New York, 5. dec. (AP). Skupina 17 azijsko-afriških držav je danes predložila Združenim narodom resolucijo, v kateri zahtevajo, naj Generalna skupščina apelira na zainteresirane stranke, da bi začele pogajanja zaradi rešitve alžirskega vprašanja na podlagi načel Ustanovne listine OZN.

V imenu skupine bo sporočil resolucijo Generalni skupščini indonezijski delegat Ali Sastramidjojo.

Predsednik skupine azijsko-afriških držav članic OZN, sirski delegat Zeinedin, je izjavil novinarjem svoje upanje, da bo dobila resolucija v Generalni skupščini dvotretjinsko večino glasov, ki je potrebna, da bo sprejeta.

Zagreb, 5. dec. (Tanjug). Nocoj ob 21.20 je prišlo v Zagreb, nekaj 100 m od glavne železniške postaje, do težkega trčenja brzega vlaka, ki je prihajal iz Spisita in tovornega, ki je zapuštal Zagreb.

Kakor pripovedujejo očividci, je prišlo do nesreče zato, ker sta se oba vlaka, vozeča mimo signala, ki regulira promet na tem delu proge, znašla na lepem drug pred drugim na nekaj metrov razdalje in tako katastrofe ni bilo moč več preprečiti.

Trčenje obeh kompozicij je bilo tako močno, da je tri vagono-cisterne in nekaj tovornih vagonov vrglo 10 m po nasipu v neposredno bližino Savske ceste,

ki teče poleg proge. Nafta in bencin iz cisternah sta se vnela. Medtem ko to poročamo, še vedno gorita z močnim plamenom in osvetljujeja ves prostor, na katerem se je nesreča pripetila. Na srečo požar ne predstavlja nevarnosti za okoliske stanovalniške hiše, gasilci pa dajejo vse od sebe, da bi ga lokalizirali.

Trčenje je bilo tako močno, da se je od lokomotive tovornega vlaka odtrgalo večje število drugih vagonov-cistern, ki so začeli voziti nazaj proti postaji. Takoj po nesreči so z lokomotivo odstranili vagono od usodnega mesta.

V železniški nesreči je bilo laže in teže ranjenih 26 oseb, kolikor je doslej znano. Od ranjenih je v bolnišnici umrl strojevodja brzega vlaka Ivan

Radošević. Stanje še treh ponesrečenih pa je kritično. Pet potnikov, ki so bili laže poškodovani, je že odšlo domov.

Prebivalci v bližini mesta nesreče so izjavili zagrebškemu dopisniku Tanjuga, da so čutili dva močna sunjka, prvega ko je prišlo do trčenja, in drugega, ko so vagoni-cisterne eksplodirali.

Pretskava o vzrokih železniške nesreče, ki se je pripetila nocoj v Zagrebu, že teče in bodo njeni rezultati verjetno jutri že znani.

Velika železniška nesreča v Braziliji

Rio de Janeiro, 5. dec. Nocoj je prišlo v Braziliji do težke železniške nesreče, v kateri je izgubilo življenje okoli 200 ljudi. Do nesreče je prišlo, ko je vlak, ki vozi na progi med mestoma Crato in Fortaleza v državi Ceara, v polni hitrosti iztril in se prevrnil. Nesreča se je pripetila v istem področju kakor velika železniška nesreča decembra 1951. leta, pri kateri se je ponesrečilo okoli 50 oseb.

Železniška nesreča tudi v Angliji

London, 5. dec. (Reuter). Po najnovejših podatkih se je štelo oseb, ki so izgubile življenje v današnji teži železniški nesreči blizu Londona, povprečno nocoj že na 89. Železniški uslužbenci so mnenja, da to še ni dokončno število, ker je 177 oseb ranjenih, med njimi okrog 110 teže ranjenih. Oblasti bodo jutri začele preiskovati vzroke za to nesrečo.

Eksplodija v Bochumu

Bochum, 5. dec. (AP). Devet oseb je bilo mrtvih, 12 pa ranjenih pri eksploziji, ki se je pripetila danes v neki štirinadstropni stanovanjski hiši v Bochumu v Nemčiji. Po vsej verjetnosti je eksplozija izvalila gorčični plin.

Velike poplave v Braziliji

Rio de Janeiro, 5. dec. (Reuter). V severnem delu države Rio de Janeiro v Braziliji zaradi zaradi poplav in odplavljanja zemlje izgubila danes življenja 39 ljudi. Velike poplave in odplavljanje zemlje je povzročil oblak, ki se je utrgal. Voda je odnesla nekaj mostov in prekinitila cestni in železniški promet.

Eksplodija plinskih cevi

Villarica, 5. dec. (AP). Zaradi eksplozije plinskih cevi so bile danes v mestu Villarica v ameriški državi Georgiji porušene nekatere zgradbe. Pri tej nesreči je izgubilo življenje najmanj 14 ljudi.

RAZGOVORI VON BRENTANA V LONDONU

London, 5. dec. (Reuter). V poročilu o razgovorih med zahodnonemškimi ministrom von Brentanom in britanskimi ministri je rečeno, da je bilo govora o vprašanju navzočnosti britanskih sil v Zahodni Nemčiji, o položaju evropskih plačil in drugih vprašanjih. V komunikaciji je še rečeno, da je prišlo do obojestranskega sporazuma o potrebi enotnosti zahodnih držav in o tem, da je treba na konferenci predstavnikov Atlantskega pakta, ki se bo začela 16. decembra v Parizu, do-

seči sporazum o »pozitivnih ukrepih pri sprovanju politike medsebojne odvisnosti Zahoda.«

V komunikaciji je prav tako rečeno, da so ministri ponovno potrdili svoj namen delovati za združenje Nemčije in podpreti predloge Zahoda za razorožitev, o katerih je bilo nedavno govora v Združenih narodih. Prav tako so se sporazumeli o pomenu čimprejše ustanovitve evropskega področja svobodne trgovine kot dopolnitve evropske ekonomske skupnosti šestih zahodnih držav.

Srednji vzhod = zadeva arabskih dežel

Izjava predsednika Naserja

Kairo, 5. dec. Kakor poročata kairski radio, je danes predsednik egiptске republike Gamal Abdel Naser izjavil v nekem govoru, da mora ležati obramba Srednjega vzhoda na silah samih arabskih dežel. Vsakršno vmešavanje velikih sil s katere koli strani v ta del sveta, »pomeni istočasno vzpostavljanje vplivne sfere«. Dodal je, da »predstavlja arabski nacionalni-

zem edino varnost za vse arabske države v primeru, če bi bile napadene«.

Predsednik Naser je poudaril, da so načeli vsi poskusi od leta 1955 dalje, da bi arabske države vključili v vojne pakte pod p-

kroviteljstvom zahodnih sil, novo zgodovinsko poglavje »boja arabskega nacionalizma proti njegovim sovražnikom«.

Dejal je, da se sedaj nadaljuje je politična in socialna borba arabskih držav proti imperializmu in da je njen cilj vzpostavitve socialistične in demokratske družbe.

»Zelimo se, je dejal ob koncu predsednik Naser, »rešiti izkoriščanje človeka po človeku in uporabi kapital v službi ljudskih interesov«.

Indonezijci: do zmage

Djakarta, 5. dec. (AFP). Indonezijski ministri za informacije Sudibio je izjavil nocoj v govoru preko radia, da se Indonezija zdaj »ne more in ne bo zaustavila na pol poti v boju za osvoboditev zahodnega Irijana izpod holandske uprave«.

»Zdaj ne moremo več odstopiti«, je dejal indonezijski minister »in bomo nadaljevali boj vse do zmage«.

Demanti indonezijske vlade

Djakarta, 5. dec. Predstavniki indonezijske vlade je nocoj kategorično demantiral vest, da je vlada zahtevala od vseh nizozemskih državljanov, naj zapustijo Indonezijo oziroma da bi bila sploh razpravljala o takem koraku. V Djakarti je bilo danes objavljeno samo sporočilo, da morajo zapustiti Indonezijo le tisti nizozemci, ki imajo zaposlitve oziroma so na takem delu, da jih lahko takoj zamenjajo Indonezijci.

V Indoneziji živi že okrog 50 tisoč nizozemcev, medtem ko se jih je 36.000 v zadnjih letih že vrnilo domov.

Raketa še ni zgorela

Moskva, 5. dec. Kakor poročata moskovski radio, je drugi umetni satelit doslej 453-krat, prvi pa 936-krat obšel Zemljo. Drugi umetni satelit je videti s prostim očesom ob lepem vremenu in to pred sončnim zahodom med 42 do 60 stopinjami severne širine ter po sončnem zahodu med 15 in 45 stopinjami južne širine.

Kar zadeva raketo, ki je izstrelila prvi satelit, in vesti, da je že zgorela, je danes sovjetski znanstvenik Krivov izjavil, da še ni zgorela, vendar da je to v kratkem mogoče pričakovati. Raketa se spušta in ko bo dosegla pod 100 km višine, bo za-

čela slijati. Njeno trenje ob goste sloje atmosfere se bo še povečalo ter bo raketa vidna kot velik in močan plamen. Če se bo spustila do pod 40 km višine, bo izvalila značilne valove in bobnenje, podobno gromu. Po izjavi profesorja Krivova bo raketa zgorela v zraku, obstaja pa možnost, da bodo samo njeni manjši deli padli na zemljo, najverjetneje v ocean ali na kak nenaseljen kraj, da tako ne bodo predstavljali nevarnosti za ljudi in živali.

Sestanek zahodnonemških atomskih strokovnjakov odložen

Bonn, 5. dec. (Tanjug). Nocoj je bilo v Bonnu sporočeno, da je sestanek znanstvenikov, ki je bil sklican za 9. decembra, v Bad-Godesbergu blizu Bonna, odložen. Na tem sestanku bi bilo moralo 18 vidnih zahodnonemških atomskih znanstvenikov, ki so letos aprila z znanim »gettyngenskim manifestom« opozorili bonnsko vlado na nevarnosti, ki jih nosi za seboj dirka za oboroževanje z atomskim orožjem, razpravljati, ali je razvoj od aprila naprej upošteval njihovo pobudo proti proizvodnji in uporabi atomskih orožij. Kot vzrok za odgoditev tega sestanka so bili navedeni popolnoma tehnični momenti.

Nenadna odgoditev sestanka znanstvenikov je dalj povod, da so se razširile vesti o tem, da morda ne gre za vzroke izključno tehničnega značaja. Na vprašanje, ki mu je bilo sporočeno po telefonu, je profesor Weitzsacker, eden izmed podpisnikov »gettyngenskega manifesta«, odgovoril, da mu ni znano, če naj bi bila to odgoditev povzročila intervencija zahodnonemške vlade zaradi bližnjega zasedanja Atlantskega pakta.

Kot verjetni datum tega sestanka je naveden 13. januar prihodnjega leta.

Hammarskjöld v Siriji

Damask, 5. dec. (AP). Po razgovorih, ki jih je imel generalni sekretar Hammarskjöld v Damasku s sirijskimi državniki, je bilo objavljeno sporočilo, v katerem je poudarjena potreba po krepitvi avtoritete komisije OZN za premirje. V poročilu je dodano, da je treba komisiji OZN za premirje v Palestini, kakor tudi mešanim komisijam na mejah med Izraelom in arabskimi državami nuditi vsakršno pomoč, da bi uspešneje izvajale splošni sporazum o premirju v Palestini.

Cerkljanski gasilci so marljivi

Na področju občine v Cerkljah imajo dve prostovoljni gasilski društvi, in sicer v Cerkljah in Novakih. Ker so posamezna naselja zelo raztresena, pa imajo v sestavi teh društev po zasekih in manjših vaseh več gasilskih desetin. Odnos med občinsko gasilsko zvezo in občino so najboljši, saj občina pridno skrbi za požarnovarnostno službo. Tako je občina oddala Gasilska zveza 400.000 din kot pomoč gasilskim organizacijam. Od tega so namenili 200.000 za gradnjo gasilskih domov v Novakih in na Planini, ostalo pa za izpopolnjevanje opreme in njeno vzdrževanje.

Vsekakor omenjena vsota ne

bo zadostovala za dograditev gasilskih domov, čeprav prebivalci tudi sami mnogo žrtvujejo. Tako ima gasilsko društvo v Novakih že dograjen gasilski dom v surovem stanju, ne more pa nadaljevati gradnje, ker so mu pošla sredstva. Tudi pri gradnji doma na Planini so se prebivalci izkazali. Skupno so opravili nad 2200 prostovoljnih delovnih ur in zbrali precej lesa ter drugega gradbenega materiala. Požrtvovalna gasilska desetineta v tem kraju je izklopala tudi temelje.

Doslej se je izkazala tudi gasilska desetineta v Ravnah, ki je opravila nad 1000 prostovoljnih delovnih ur.

J. P.

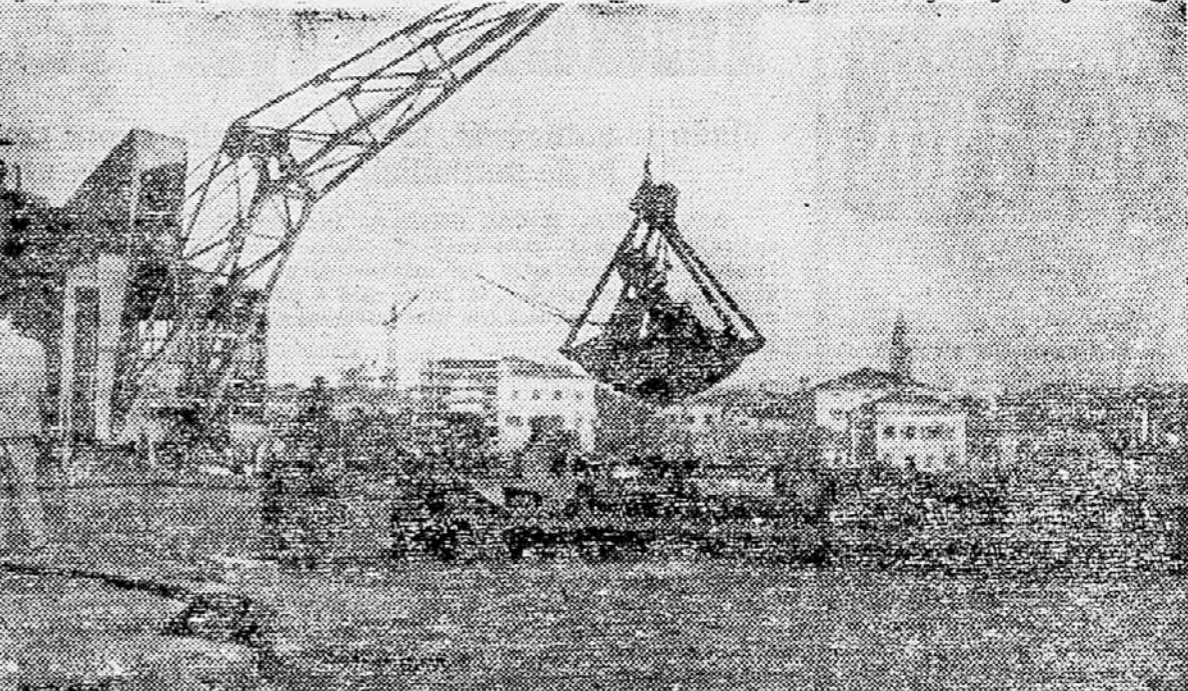
Naposled gozdna kamionska cesta na Krim!

Okrajna uprava za gozdarstvo Ljubljana bo s pomočjo Gozdarske poslovne zveze Ljubljana s kmetijskimi zadrugami Tomišelj, Lanišče, Ig in Golo gradila novo gozdno kamionsko cesto od VRBLJENJ do vrha KRIMA iz sredstev gozdnega sklada.

Cesta bo dolga okrog 8 km in široka 4 metre, tako da bo primerna za vse motorizirani promet. Po približnem preračunu bo cesta stala okoli 40 milijonov dinarjev in bo dograjena

1960. leta. Torej bodo vsako leto zgradili približno 2,5 do 3 km ceste. Graditi bodo začeli »po mladi 1958. leta«.

Cesta Vrbljenje-Krim bo splejnata skozi zasebne in državne gozdove. Od 1250 ha gozdov je privatnih okrog 90%, državnih pa 10%. Zajela bo 200.000 kub. metrov lesne gmote. Po desetletnem načrtu se bo v teh gozdovih sekalo približno 28.000 kub. metrov lesa. Letno bodo prevozili po tej cesti okrog 3000

Z začetkom vzdrževalno-popravljalnih del se je v Kopru odprlo nove veliko gradbišče na pomolu. S temi deli so združili poglabljanje morskega dna, da bodo lahko ob tem pomolu pristajale tudi ladje dolge obalne pločbe do 1000 brt. S tem se bo zmogljivo obstoječe operativne obale za obalni tovorni promet dvignila na 50.000 ton. — Pomorsko gradbeno podjetje z Reke bo delo predvidoma končalo do prihodnjega poletja. — Na sliki: Plovna gradbenica naklada material na klapeto, ki ga nato odpelje na odprto morje. V ozadju levo nova upravna stavba špeditijskega podjetja Inter-evropa in gradbeni žerjav na stanovanjskem gradbišču Beiveder.

PO CESTAH LJUBLJANE

Nova vajenska šola

Včeraj dopoldne je Okrajna trgovinska zbornica priredila v svojih društvenih prostorih na Mestnem trgu tiskovno konferenco, na kateri je predsednik zbornice Viktor Valič govoril o novi Vajenski šoli za trgovinske stroko.

Nova šola bo na Poljanski cesti, v nekdanjem Marjanšču, in je popolnoma prenovljena. Vano so vložili 70 milijonov dinarjev. Šola bo svečano odprta jutri dopoldne. Na otvoritve so povabili predstavnike oblasti, predstavnike trgovinskih podjetij in vse, ki se zanimajo za vzgojo trgovinskega naročaja.

Na tiskovni konferenci smo tudi zvedeli, da bo Okrajna Trgovinska zbornica skupno z »Avtocommerco« začela graditi v Trdinovi ulici svoje nove poslovne prostore.

Vsa dela na novi zgradbi bodo stala približno 153 milijonov dinarjev.

Prišlije in ostali pritični prostori bodo last »Avtocommerca«, prvo in drugo nadstrop-

Pogovor

V »Delikatnosti« v pasaji Mestnega gledališča je vedno živo. V malem lokalnem v gledališču se gnetejo ljudje in kupujejo.

Pravzaprav je žudno da prodaja, talke zmorojo tolkšen promet. Štiri milijona na mesec in to v tako majhnem lokalju.

Poslovodkinja Kati Pogacnik pravi:

»Široj za rezanje salame in šunko poje ves dan. Od jutra do večera. Mesnin gre največ, in to v glavnem v malih količinah. Po tri dekagrama jetrne paste, dva dekagrama salame in ena kumarica — za dobro malico.«

Pripovedovala je še o ludeh, ki se sežijo, ker cene rastejo, ker morajo čakati zaradi gneče in zaradi malih količin. Reče, pa svetelejo in pomazajo. Vseh šest uluzbenk je mladih in včasih je težko ko se ne znaidejo. Ljudem se mudi, prostora je malo, prodajalke se gnetejo za prodajno mizo in ne gre vse tako, kot bi moralo iti.

»Kot vidite, delamo ves dan. Non-stop prometa je veliko. Ker je lokal premešan ljudje računajo, da moramo imeti vsaj dan dve izdelki — in nazadnje tudi tradicija nekaj velja. Lokal je dobro vobčan.«

Ljudje se sežijo, ker za vsak sendvič posebej tehtajo salamo in sir.

»Moramo. Cene so visoke in je paž treba naziti da ne gremo pod lastno ceno.«

Je že tako: vsi bi radi ustredli drug drugemu s denar je paž denar.

Vprašal sem jo še, kakšne žele ima.

»Nov lokal in več časa, da bi lahko pripravili specialitete. Sedaj mammo žal vse premalno časa, da bi lahko prodajali še kat drugo, kot navadne izdelke, ki jih dobimo od drugih.«

Pogajal se je in vztrajal pri dvanajsetih dinarjih. Sprevidnica pa je zahtevala trideset. Možakar ni hotel plačati. Ljudje so stali na stopnicah in se jezili. Na sprevidnico. Ker jih ni hotel spustiti naprej. — Toda ni smela. Možakar bi maraj plačati. In zaradi njega tudi ostali niso mogli naprej.

Tisti, ki so viseli na stopnicah, pa so se razburjali. Ker je bilo hladno in so ostali na stopnicah...

Prometni mlitnik je zahteval, da se umaknejo s stopnic. Vrata morajo biti zaprta. — Trolejbus je odjedal in več ljudi je ostalo na cesti. Jezilo so se na sprevidnico. Ne na možakarja, ki jo je zadrževal.

Novico

Ce ne bo večjih težav, si bodo Ljubljantani lahko od sobote dalje in med IV. mednarodnim sejmom radia in telekomunikacij ogledali televizijske oddaje v nekaterih javnih lokalih in izložbah.

Organizatorji pričakujejo iz Beograda 20 do 30 televizijskih sprejemnikov. S tistimi, ki jih imajo doslej, jih bo okrog 40.

Morebiti jim bo uspelo, da bodo televizijske sprejemnike postavili tudi na Vrhniki in v Kranju. Razen tega bo, tako kot lani, na Gospodarskem razstavišču tudi televizijska cesta, ki si jo bodo obiskovalci lahko ogledali brezplačno.

Današnje srečanje

Trolejbus je bil poln kot vsa-ko jutro. Vrata odprta. Ljudje na stopnicah. Pač kot vedno zjutraj. Hladno je, mudi se v službo in vsi hočejo na trolejbus.

Sprevidnica je zahtevala vozni-ko. Ker mora.

Možakar se je peljal z Viča v Sentvid. Trideset dinarjev.

»Dvajset, če hočete. Več ne dami!«

ŠE NEKAJ...

SMRTNA NESREČA PRI PADCU

60-letni kmetovalec Jožef Slantšek v Sp. Poljanah je šel krmit živino. Ko je metal s senika seno, mu je izpodletelo, da je padel šest metrov globoko na oje voza tako nesrečno, da so ga mo-bolnišnico kjer je zaradi notranjih poškodb po nekaj urah izdihnil.

NEBREČA NIKOLI NE POČIVA

Po cesti, od železniškega kolodvora v Mostu na Soči sta se pri-peljala v naselje s trikotnim Karel Kenda in Matevž Suligoj. Bila sta nesrečnika in zapeljala kar v občinski jarek, kjer sta se prevrnila in dobila hude poškodbe.

Po okrajni cesti med Sempetrom in Vrtojbo se je peljal ponos s kolesom Josko Arcon iz Renč. Vozil je neprevrženo dokler se ni na cesti prevrnil in dobil hude poškodbe.

Ivan Trampuš se je peljal s kolesom po kolovozni poti v Sempetru v goriskem okraju. Med vožnjo je zadel z nožo ob otroški sedež, pritrjen na kolesu, kar je imelo za posledico, da je na sblj-pokl izgubil ravnotežje in padel pri čemer je dobil hude poškodbe.

Na cesti Beitince — Rakčani so našli nezavestnega motorista Mirka Cervka. Ki je imel hude poškodbe. Ob prevrnjenem motor-nem kolesu, s katerim se je vračal v Rakčane, kjer je doma je ležal na sredni cesti. Sumnja, da je bil motorist med vožnjo nasa-den. Zlomil si je nogo, dobil poškodbe po glavi in si brkono poškodoval tudi hrbtnico. Neza-vestnega so takoj prepeljali v bolnišnico.

DVA POZARA

V noči od 28. na 30. november je izbruhnil požar v kovozeber-dvojniki, last posestnika Antona Murovca v Trzinu številka 124. V kovozeber je bilo okrog dva tisoč kilogramov detelje, več kuriva, desk in raznega orodja. Kozolec je pogorel do tal in z njim vred vse, kar je bilo v njem. Škode je več sto tisoč dinarjev. Kako je nastal požar, še ni znano.

DNE 1. DECEMBRA OKOLI 19. URE PA JE IZBRUHNIL POŽAR V BARAD, LAST UPRAVE CEST V PODUŠKEM KAMNOLOMU. POŽAR JE BIL ZARADI PRAVOČASNE INTERVENCIJE GASILCEV IZ LJUBLJANE

Področje ima že izdelan regulacijski načrt, po katerem bodo podrli poleg pošte stoječa poslopje, ki zelo ovira promet in zgradili velik stanovanjski blok z moderno urejenimi trgovskimi lokali v pritličju.

Na Duplicu, na Zapricah in na Grabnu je v gradnji nad 20 zasebnih hiš, tako da bo v Kam-niku prihodnje leto na razpolo-žaj okrog 100 novih stanovanj. S tem pa stanovanjska stiska seveda še ne bo rešena, prav gotovo pa jo bodo precej ublažili.

DNE 1. DECEMBRA OKOLI 19. URE PA JE IZBRUHNIL POŽAR V BARAD, LAST UPRAVE CEST V PODUŠKEM KAMNOLOMU. POŽAR JE BIL ZARADI PRAVOČASNE INTERVENCIJE GASILCEV IZ LJUBLJANE

Dne 1. decembra okoli 19. ure pa je izbruhnil požar v barad, last uprave cest v Poduškem kamnolomu. Požar je bil zaradi pravočasne intervencije gasilcev iz Ljubljane pogasjen in ni povzročil večje gnotne škode. Nastal je ležal na sredni cesti. Sumnja, da je bil motorist med vožnjo nasa-den. Zlomil si je nogo, dobil poškodbe po glavi in si brkono poškodoval tudi hrtnico. Neza-vestnega so takoj prepeljali v bolnišnico.

POZAR V SISKI

Včeraj proti podnevu je zagorelo v Zibertovi ulici 30. v Siski. Požar je nastal v privatnem stanovanju. Vzrok požara: pomot-kižno určen dimnik. Škoda: približno 500 tisoč dinarjev.

Marij Kogoj: ČRNE MASKE

Preden je stopila umetnost 20. stoletja na pot popolne abstrakcije, se je njena romantična veja ustavila za nekaj desetletij v svetu iracionalne fantastike, prepregnate večinoma z mračnimi barvami groze in tesnobe. Ta grozljivi svet sanjskih prividov, rastočih iz dna človeške podzavesti, je nekaj skupni imenovalec ekspresionizma in nadrealizma v likovni umetnosti, mnogih tokov v literaturi vse od poznega simbolizma do Kafke. Glasbi je menda prvi odprl vrata v ta svet Arnold Schönberg s ciklom pesmi »Pierrot lunaire«. V ta svet spadajo »Crne maske« po drami Leonida Andrejeva prav tako

izraza. Beseda učinek tu skoraj ni na pravem mestu. Iz dela se vidi, da ga je pisal Kogoj s srčno krvjo in ne z mislijo na efekt. Glavna izrazna moč skladatelja se mi zdi, da leži predvsem v pevskih linijah, v schönbergovskem »sprechgesang« zboru in poleg tega v posameznih mestih stopnjevanja barvite ekspresivnosti orkestra, ki se silno vtisejo v spomin, n. pr. ob spevu Romualda, v stolpni sceni ali še posebej v sceni o katalfaku z rekvizitom. Ta slednja slika se mi zdi po strnjenem glasbenem toku v celoti najmočnejši del opere. Ob ločitvi odrske slike od glasbe na zvočnem posnetku — kar

glasbo. Posebno v prvi in najdaljši sliki se odrsko dogajanje mnogokrat uveljavlja mimo glasbe in brez prave zveze z njo. To so predvsem mesta, kjer prevladuje gosto polifono tkivo orkestra, nizajoče venomer nove in nove glasbene misli v krhkih drobcih. Takša mesta bi brez fantastične odrske slike učinkovale enolično in utrujajoče. Bržkone je pravilna svoječasna ocena dr. S. Vurnika, da je skladatelj vidno zorel ob nastajanju tega opernega prvca. Zato ni vsekoli njegova moč dorasla volji in zato realizacija ne dosega vedno idealne zamisli. Ne glede na to bi kljub gostoti tkiva takša mesta nedvomno prišla

še, Brajnika, Langusa, Gasparičeve, Zitherlove, Glavakove in vrste drugih), scenografa M. Kavčiča, kostumografa A. Bartl-Serševa in njihovih sodelavcev do celotnega zbora, baleta in orkestra. Naj posebej omeniti tu je dva, ki sta nosila najvidnejšo težo in delež pri uspehu uprizoritve. Na odru je to Samo Smerkolj. V vlogi vojvode Lorenza razpne vso igralsko in pevsko kapaciteto do dostaj največje širine in intenzivnosti ter tako ustvarja mojstrsko, nepozabno kreacijo, ki spada med naše največje individualne operne stvaritve po osvoboditvi. Na drugi strani je režiser H. Leskovešek z zgoraj naštetimi sodelavci ustvaril edinstveno in fantastično odrsko sliko, ki se ob navidezni statičnosti dejanja pošastno stopnjuje do silnega, pretresljivega konca. Naj ob tem pripomnim, da se mi zdi njegovo analitično zmožnost, kot ga navaja v »Gledališkem listu«, problematično in v marsičem protislovno. Ali drama Andrejeva res lahko razumemo samo z zapleteno alegorično eksegezo, ki prav toliko problemov zavzo-

la, kolikor jih skuša razvozlati? Ali ni glavni poudarek bolj kot na psihološkem ali celo etičnem problemu na psihopatološkem prikazu razkroja zavesti (podobno kot v »Metamorfozi« Kafke) s pojavi paranoje in vsemi drugimi spremljevalnimi halucinacijami, ki zaradi tega ne izgubijo ničesar na dramski silovitosti in pretresljivosti? V celotnem rezultatu pa velja enako kot drama Andrejeva tudi izvedba v zamisli režiserja odprti in sprejemljivi obe možnosti in morda je prav v tem njena posebna privlačnost.

Ob koncu predstave se je zgodilo, kar se pripeti samo ob največjih gledaliških dogodkih, da je občinstvo do zadnjega poslušalca obstalo pod silnim vtisom prikazano nekaj minut na svojih mestih. Ali torej ne bi kvalitete dela, ki so se nedvomno pokazale tudi v novi uprizoritvi, kazale na to, da bi se izplačalo s temeljitejšo obdelavo partiture pripomoči temu Kogojevemu delu do še večje veljave?

PIETRO PARIGI: BERAC (1954)

Valens Vodušek

Od torika v Ljubljani

RAZSTAVA SODOBNE ITALIJANSKE GRAFIKE

Moderna galerija v Ljubljani je pred tremi dnevi odprla svoje prostore novemu gostu in sicer lepi zbirki sodobne italijanske grafike. Lansko leto smo imeli priliko videti skrbno izbrano in tehtno urejeno razstavo sodobnega italijanskega slikarstva in kiparstva, sedaj pa si italijansko likovno ustvarjanje lahko dopolnimo in zaključimo s s pregledom njegove grafične dela. In ta pregled nam pove marsikaj novega ter premišljevanja vrednega. V uvodu italijanskega kataloga je G. Trentin napisal med drugim: »Med najbolj značilnimi pojavi na področju likovne umetnosti v Italiji v zadnjih letih opazamo ponoven porast

grafike, ki pa ni samo priljubljeno ali modnega značaja, temveč kaže znake resničnega preporoda. Italijanski grafiki, tako starejši kot mlajši generacije, v zadnjih letih mnogo ustvarjajo in iščejo novih izraznih in formalnih rešitev, značilno pa je tudi, da so mnogi umetniki, ki so dolgo zanemarjali ali celo popolnoma opustili grafiko, znova začeli z delovanjem. Torej gre za novi porast italijanske grafične umetnosti, kar je povsem v skladu s tendencami tovrstnega likovnega izražanja, lahko rečemo — v svetovnem merilu. Kot je bila nemška grafika v dobi reformacije močno sredstvo za razširjanje novih, naprednih idej, tako je tudi v zadnjih desetih letih in lahko prenosljivo grafična umetnost postala nekako mednarodno pismo, kjer se izražajo nove misli, težnje, ideje in kjer zorijo tudi nove umetnostne oblike. Zavedati se, da sodobna italijanska grafika ni modna prikazen in da gre za resničen preporod te umetnostne panoge, pa je toliko bolj razveseljuje, ker nam pove, da so italijanski umetniki vzeli stvar resno v roke in da iščejo v globlino stvari same.

Novo italijansko grafično re-

nesanso nam na tej razstavi umetniku, da do konca ne odstopi vrsta nadobnosti, predvsem pa dvojje dejstvo: 1. Opatiti je v primeri z drugimi grafičnimi razstavami večji poudarek na črno-beli tehniki. Črno-beli način izražanja je grafični najbolj lasten, najbolj prvoten in tudi najbolj odkritosrčen. 2. Dobri deli razstavljanih listov nam kažejo nov odnos umetnikov do resničnega sveta. Ponovno se približujejo realni zemlji, jo analizirajo, preiskujejo, tu in tam morda celo s strahom, ponekod pa z neprikrto radovednostjo. Krajina — domača zemlja — je močno zastopana. Slikarji se sklanjajo k njej včasih z matematično in anatomsko natančnostjo, včasih z romantičnim navdušenjem ali pa z močnim smislom za lapidarnost ter monumentalnost — toda vselej za temi slikarskimi ali izraznimi zmožnostmi občutiti košček določene, domače zemlje. Zelo značilen se mi zdi mrežasto-brzasti način obdelave slikarske površine, ki je viden na večjem številu grafik, in ki daje vtis zastrtosti pogleda na določeni slikarski predmet. Preko krajine je razpeta tanci, ki daje videz zračnosti, mehkoče, hkrati pa dovoljuje

PRIZOR IZ »CRNIH MASK« (Foto Vlastja)

ko pot muziki Marija Kogoj. Skoraj trideset let je preteklo od kratke uprizoritve te prve moderne slovenske opere. Po nekaj predstavah je delo utonilo v pozabi, najbrž ne nazadnje tudi zato, ker je utonil v mračno bolezn; in v pozabi kmalu zatem sam skladatelj. Od prve uprizoritve je ostal tu in tam le še plamenček spomina, spomina na silen celotni vtis »Crnih mask«. Po velikem razvoju, ki ga je naše operno gledališče napravilo po osvoboditvi, je bila torej skoraj njegova dolžnost, da izkopije to delo iz pozabe in ga še enkrat položi na tehtnico žive odrske uprizoritve, z današnjimi interpretacijskimi sredstvi pred današnjo slovensko javnost. Tako je pomnilna nova uprizoritev drugi oganjeni krst »Crnih mask«.

se mi zdi; za presojo slahernega glasbeno-dramskega dela dober kriterij — bi se najbrž izkazalo, da nosi edino v tej sliki glasba avtarkično ves izraz in to z izredno umetniško silo. Če bi dosegel skladatelj povsod tako koncentracijo in ekonomičnost v izrazu kot v tej sliki, bi se bržkone »Crne maske« postavile dostojno v vrsto velikih del glasbenega ekspresionizma z opero »Wozzeck« Albana Berga na čelu.

V drugih slikah se zdi, da moč libreta večkrat prerašča

do večjega izraza s podrobno izdelanim dinamičnim profiliranjem linij. Toda za današnje stanje naše orkestrske reprodukcije je to težka, še pretežka zahteva.

S to omejitvijo je treba izraziti izredno priznanje vsem izvajalcev za ogromen trud v pripravi in za uspeh v izvedbi dela. Pravzaprav bi bilo treba poudariti delež slahernega sodelujočega posebej, od dirigenta S. Hubada, koreografa prof. Mlakarja, vrste solistov (Gerlovičeve, Kobala, Korošca, Lup-

ŠE DVA KITAJSKA FILMA

V minulih dneh je potekel program tečaj kitajskega filma. Po »Novoletni žrtvi« in »Belolaski« so naši gledalci lahko spoznali kitajsko filmsko umetnost še v dveh zanimivih filmih. Prvi je film »Pismo s peresoma«, film na partizansko temo z otrokom kot glavnim junakom. Snov je za nas toliko bolj zanimiva, kakršne smo preživljali tudi doma. Omenila nas je, da bi lahko končno tudi mi že pomislili na realizacijo igranega filma o otroku — partizanskem kurirku.

V »Pismo s peresoma« je močno poudarjena težnja po popularnosti in razumljivosti najbolj preprostim gledalcem, o kateri so nam pripovedovali kitajski filmski delavci. Vse nas opozarja nanjo: preprosta zgodba brez večjih obrobnih dogodkov, legoden tempo, enostavna dramaturgija in z njo vred karakterizacija ter spretno besedilo. Ob vsem tem nam je bil najlepše doživeti mali glavni junak. Neprestano pozornost, ki mu jo v filmu posveča kamera, je napolnila s preprosto, a doživeto igro in odlično mitiko. In preprostosti filma tako še jasneje izstopa otroška to-

plota in neposrednost, ponekod prevečkrat poudarjena s skoraj simbolično vlogo malega pastirca, drugod pa uokvirjena v mehanike, lepe pokrajinske pejzaže.

Zanimiv je bil film »Matie«, kitajski filmski pendul v veliki gorkievi umetni in izvrstna sovjetskega filma, posnetja po njej. Kitajski »Matie« ni vreden, premočno originalen vezan posnetek. Je samostojna v zgodbi in razpletu, ki se iz dvajsetih let našega stoletja raztegne vse do revolucionarne zmage v letu 1948. Če so s tem filmom želeli Kitajci svojim številnim gledalcem posredovati delo Gorkega, so storili to na pravičen in primeren način. Stori pa so še več. Ustvarili so samostojno, predvsem v zrel igralski umetnosti naslovne igralko uspešno umetnico, ne le zgodbe o Materi, temveč zgodbo nečestitih mater na svetu, ki so se ekoli trpljenje in sveto, ogorčenje lezo pripokale do spoznanja ter mu posvetile svoje otroke in svoje delo. Zaradi tega so bili upravičeni do samostojne predelave te snovi, in zaradi svoje otroško trdne vere v bodočnost tudi do veselo zaključne konca. V kateri ni smel manjkati ničče od dobrih junakov, ki so se tako močno prikupili gledalcem. V tehničnem pogledu pa je to najboljši kitajski film v črno-beli tehniki, kar smo jih imeli priliko videti doslej.

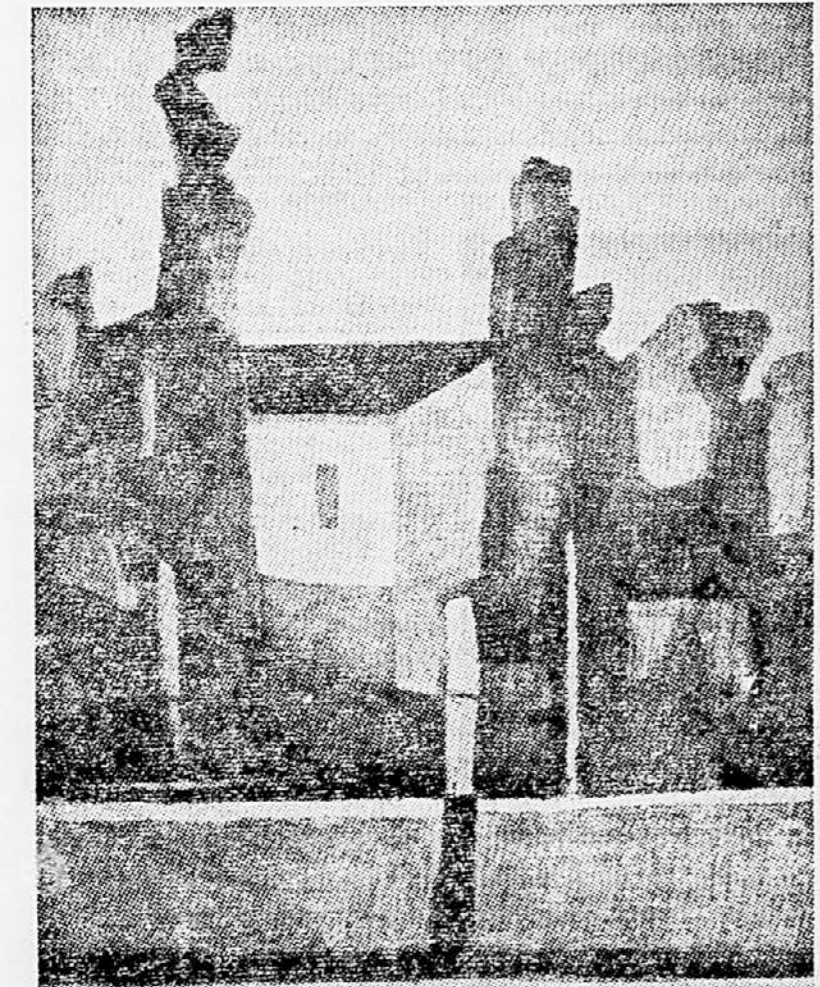
Ob zaključku tedna kitajskega filma še kratka bilanca: kitajski filmski umetniki so nam s temi svojimi filmi vzbudili resnično zanimanje za njihovo delo, ki kaže vse znake neprenehne umetniške in tehnične rasti mladega filma. Pokazali so nam vrsto odličnih igrancev, katerih kreacije nam bodo ostale v trdnem spominu kakor pa delo njihovih

solidnih, a previdnih in po starih poteh stopajočih režiserjev. Utrditi pa so tudi svoj mojstrski sloves ustvarjalcev lutkovnih in risanih filmov, ki skrivajo številne vabljive namige za obkrožni napredek kitajske igranega filma.

S. G.

DIEGO PETTINELLI: KRAJINA (1956)

CARLO CECI: HISA (1957)

PISMO IZ RIMA

Slovo od pevca

RIM, začetek decembra. V soboto je enominutni molk prekinil predstave v vseh italijanskih gledališčih; ta so se odela v črno: istega dne opoldne je namreč omahnil Benjamino Gigli, star 67 let. Nepričakovano ga je strla pljučnica.

Od posmrtnih ostankov umetnika, ki so bili večer izpostavljeni v njegovi vili v Via Serchio, so se poslovili številni umetniki, med njimi maestro Ricci, pevci Gobbi, Maria Canilla, Meletti, Boriello, Conti in drugi. Kipar Peikof pa je posnel posmrtno masko.

Gigli je na lastno željo pokop v grobnici družine Ceroni na rimskem pokopališču Verano. Pogreb je bil danes dopoldne.

Gigli je bil rojen 21. marca 1890 v Castel Nuovo. Njegov oče obrtnik starega kova, je bil čevljar. Abecedne glasbene umetnosti se je učil pri organistu Quirino Lazzaroniju, dirigentu »Capella Cantorum« v baziliki v Recantu. Ko mu je spodeltelo, da bi bil sprejet v mladinski zbor Sikstinske kapelle, je nadaljeval študij v Liceo musicale di Roma, danes Akademia Di S. Cecilia in ob konkurenca 26 kandidator je dobil najboljšo oceno. Tako si je utri pot v domači svet.

Prvi korak k svetovni slavi bilo gostovanje v Španiji in v Južni Ameriki takoj po prvi svetovni vojni ter njegovo umetniško delovanje pod taktirko Mascagna in Toscaninija. Prvi »pravilni uspeh na svetovnem odru pa je požel 26. novembra 1920, ko je na deskah newyorskem Metropolitan hladni in zahtevni ameriški publiko s »Faustom« iztrgal buren aplavz. Ves svetovni tisk ga je obsopal z najbolj laskavimi pohvalami in Caruso, takrat idol ameriške publike, mu je osebno čestital.

Caruso je umrl 1921, ko je bil 18 let neomejen in nesporen gospodar ameriških opernih gledališč. Trije so prišli v poštev za nasledstvo: Giovanni Martinelli, ki je sedem let čakal dne, ko bo zamenjal Carusa, Giulio Crini, ki je štiri leta na tistem gojil enake upe, in Benjamino Gigli, ki je prišel zadnji na oder.

14. novembra 1921 je v Metropolitani prvič pel »Traviato«. Publike še ni osvojil, toda poznejši nastopi v »Luciji«, »Bohème«, »Cavalerije« in v »Tosci« so ameriške poslušalce znova navdušili.

Gigli je ostal »gospodar« Metropolitana dvajset let, do leta 1932, ko je velika kriza potrkala tudi na vrata hramov sedmerih muz. Uprava Opere je bila prisiljena znižati honorarje, s čemer se Gigli ni strinjal in se je zato vrnil v Italijo.

Zakladnica njegovega repertoarja obsega preko 70 del. Sodeloval je tudi v številnih italijanskih glasbenih filmih in postal v zavesti Italijanov na področju glasbene umetnosti nacionalni heroj. Vrzeli, ki je nastala v glasbenem svetu s smrtjo velikega tenorja, ne bodo občutili samo v Italiji.

M. Suštar

Dr. S. Mikul

Oglejte si

IV. MEDNARODNI SEJEM RADIA IN TELEKOMUNIKACIJ

V LJUBLJANI OD 7. DO 15. DECEMBRA 1957

Sodelujejo: ZDA, ZAPADNA NEMČIJA, ITALIJA, BELGIJA, AVSTRIJA, ČESKOSLOVAŠKA, DANSKA, JUGOSLAVIJA, ŠVICA, FRANCIJA

Več dan televizijski program širih držav - nagradna žrebanje Razstavni prostori ogrevani! Za obisk izkoristite 25% popust na železnici!

ZIMSKI PLASC za 12-14-letno deklico, košerice št. 37, gumijaste škornje št. 38, in nabožno sliko, ugodno prodam. Dolenjska c. 38-1. 25991-9

ZINNO OPEKO 700 kom., 50 kg betonskega zeleza in porcelanast umivalnik, prodam. Bolgarska 9. 25989-9

ELEKTRICNI STEVEC kupim. Stari trg 22-II, Ljubljana. 25925-5

KDOR POSODI 150.000 din dobi obremeni soto. Ponudbe v ogl. odd. pod »Studenti«. 25961-9

ISCEM PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO kjerkoli. Plačam visoko nalepno. Ponudbe pod »Dobro plačnik« v ogl. odd. 25949-9

MLADOPOROČENCA, brez otrok, isčeta prazno sobo kjerkoli v Ljubljani, nudita lepo nagrado. Mož zidar, za uslugo naredi vsa hišna popravila. Ponudbe pod »Dobra plačnika« v ogl. odd. 25943-9

TISTEMU, ki mi nudi v Ljubljani prenočišče, nudim hišo na morju za 20 dni letovanja. Ponudbe pod »Spiti« v ogl. odd. 25932-9

ISCEM PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO, lahko kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 25927-9

OPREMLJENO SOBO, proti nagradi iscem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zelo - zelo nujno«. 25927-9

OPREMLJENO SOBO oddam krojaškemu pomočniku, samostojno proti nagradi. Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »Primerno«. 25920-9

IZGUBLJENO usnjeno, moška levo rokavico iz Stritarjeve (grogvina »Suknos«, »Cvetič«, »Labod«) preko Trnomoštvaja, Volfove, Gosposke, prostim oddajte pri Kozlevar, Novi trg 4. 25920-10

ZA POSOJLO 10.000 din (damstvo) gram k otroku kot skrbna varuhinja. Vzročitelica v ogl. Ponudbe v ogl. odd. pod »Skrbna«. 25923-11

42-LETNA dobra gospodinja želi spoznati dobrosrčno prijatelja od 45-50 let. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zvestoba«. 25916-11

KDOR POSODI 20.000 din dobi dober šivalni stroj v uporabo. Ponudbe pod »Do aprila« v ogl. odd. 25944-11

GOSPODINSKO POMOČNIKO - sprotjem takoj. Naslov v ogl. odd. 25999-1

LEP BIZAM PLASC, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. 26009-4

»BLAUPUNKT« nov 7+1, KW, LW, MW, UKW in FA, 3 zvočniki, prodam. Ogljed dopoldan ter v nedeljo. Zamljen, Blok VII-3 Šiška. 26008-4

KOLO, zensko, novo »Trionta« prodam. Klunova 1 Kodeljevo. 26003-4

ZETA - IBAR - ZETA - IBAR cigarete odlične kvalitete, proizvod »Duvanskega kombinata Titograd dobiti v vseh prodajalnih »Tobak« Ljubljana. R 3421-4

KINOAPARAT z vsem priborom v najboljšem stanju zaradi nabave cinemasropa prodam Kino Domžale. R 3549-4

PLESKANO NOVO SPALNICO in kuhinjsko opravo prodam. Gunčičeva 24. Sentvid, Ljubljana. 25856-4

VOZ NAVADNI, otroški voziček in 2 gume 600x16 vse po najnižji ceni prodam. Zrimšek Ivan, Bilzovik št. 22. 25999-4

ABSOLVENT TEHNIKE isče opremljeno sobo za 1 leto. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ta«. 26006-9

DVA SOLIDNA STUDENTA tehniške isčeta opremljeno sobo. Plačata dobro. Lahko instruirana dišave matematika. Ponudbe pod »Instrukcije« v ogl. odd. 25995-9

KOVCEK z otroško obleko izbrljen 3. dec. iz Zagreba do Novog mesta, prosim najditelja, da ga vrne proti nagradi na Lavrič Anica, »Delikatosa«, Ljubljana, Aničičeva 6. 25996-10

SANITROVA KUHARICA rezuje službo. Ponudbe pošljite SP Kranj pod »Tako!«. 26002-1

GOSPODINSKO POMOČNIKO - sprejem takoj. Rosa Kuhar, Koper, Petronijeva 8. 26001-1

CARMEN, pridem 7. dec. ob 18.30 uri Ivan. 25869-11

KROJAŠKEGA POMOČNIKA za velike komade sprejem takoj. Kajetž Jože, krojač, Nazorjeva št. 8, Koper. 26054-11

STARJEŠO GOSPODINSKO POMOČNIKO z znanjem vsega gospodinjstva, zanesljivo, k 3-članski družini na Gorenjskem iscem Vidie slov. poročevalcem. Jesenice. 26048-1

RAZPISUJEMO MESTO upravnika pri podjetju Cevlarstvo. Košančičeva na Krki. Pogoj: čevlarski mojster z najmanj 10 let prakse v tej stroki. Pismene ponudbe do 16. dec. 1957. R 3583-1

PODJETJE »TRANSTURIST« - Skofja Loka sprejme v službo več avtomobilskih voznikov D kategorije in samostojno finančno knjigovodkinjo ali knjigovodjo za gostinski obrat. Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno v tajništvo podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. R 3587-1

SLUŽBO DOBI pletilska pomočnica in krojaški pomočnik. Krojaštvo in pletilstvo. Depala vas št. 11, Domžale. R 3583-1

GOSTINSKO PODJETJE PIVKA sprejme večje število natakaric, po možnosti z znanjem enega tujega jezika. Stanovanje preskrbljeno. R 3584-1

SLUŽBO s takojšnjim nastopom dobe 2 ženski in moška moč, ki imajo veselje do izdelovanja letov (romov) za sliko. Ponudbe na Umetniško zadrugo, Ljubljana, Titova 2. R 3583-1

AVTO »FIAT 600« (Topolno) prodam. Božič Slavko, Banka, Slovenska Bistrica. 26041-4

RAZSTAVLJEN TOVARNI AVTO-MOBIL, znamke Dodge, ugodno prodam. Agrosvet, Ljubljana, Draga 4 (Koseze). R 3389-4

ENOSTRANSKI skobelni stroj, ugodno prodam. Interesenti si stroj lahko ogledajo vsak dan od 7. do 15. ure. Splošno mitarstvo. Dvor pri Žužemberku. R 3386-4

VELIKO SONČNO SOBO v strogem centru, zamenjam za majhno enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Nujno« v ogl. odd. 26033-9

IZGUBLJENO V KRANJU invulsično izplačilno knjžico na ime Piskernik Janez Zg. Jezersko prostim najditelja, da jo vrne. 26039-10

GOSTILNA »VESELIH PRIJATELJEV« obnavlja veselo večera v sredo, soboto in nedeljo. Podrobne informacije in rezervacije miš se poslužajte na telefon 31-450. Za obisk se pripravljamo! R 3582-11

NOVO!
Marijan Kozina
»O ČLOVEKOVI DEJAVNOSTI«
Trdno vezano samo din 250.-
V VSEH KNJIGARNAH!

Podjetje
»TELEKOMUNIKACIJE«
Ljubljana - Pržanj 24
razpisuje delovna mesta za:

VODJO OBRATA MOKRONOG v Izgradnji, pozneje bi prevzel mesto tehničnega vodje obrata. Pogoj: inženir ali tehnik elektro- ali kemične stroke, z daljšo prakso. - Stanovanje v Mokronogu preskrbljeno.

VODJO MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA, Pogoj: Ekonomska fakulteta ali Ekonomska srednja šola z daljšo prakso.

REFERENTA ZA STROKOVNI DVIG KADROV, Pogoj: daljša praksa kot strokovni učitelj.

VARNOSTNEGA TEHNIKA, Pogoj: strojni ali elektro tehnik z daljšo prakso v industriji, podjetjih.

VODJO VELIKOSERIJSKE MONTAŽE, Pogoj: elektroinženir ali tehnik z daljšo prakso v industrijskih podjetjih.

Pismene ponudbe z življenjepisom in navedbo dosežanih služb pošljite na poštni predal 376, Ljubljana. 7133-R

Od blizu in daleč

Hrastnik
Gradbena dejavnost je v Hrastniku še v polnem razmahu. Tako dograjuje rušnik 30-stanovanjski blok na Logu. V bližini tega bloka pa gradijo še tri 12-stanovanjske hiše. Občina gradi 24 stanovanjsko hišo. Za telovadnim domom pa gradijo novo zgradbo za pošto in banko. Nasproti nižje gimnazije regulirajo potok Boben in širijo hrastniški cesto. Pri lekarni, bo kmalu dograjena in opremljena občinska obratna delavnica, prav tako pa tudi nova sodobna delavnica kemične tovarne. Gradbeno podjetje »Gradiš« pridno pripravlja gradnjo nove dvorane pri steklarni. Podjetje »Zasavje« je dogradilo 500 m nove ceste pri steklarni in gradi še dva šestorčka v naselju Sava.

L. H.

Kamnik
Mladinska univerza v Kamniku obstoja že dlje časa. Njeno delo je uspešno, saj si vodstvo prizadeva, da bi pripravilo čimveč čimbolj uspešnih predavanj. Mladina se najbolj zanima za razna tehnična predavanja.

Medvode
Ljudska tehnika je ob Tednu prometa priredila v prostorih gasilske šole LRS v Medvodah razstavo, ki je nazorno prikazovala skrb za varnost prometa na javnih cestah.

Občni zbor sindikalnih podjetnic se bližajo kraju. Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta so z zadovoljstvom ugotovili, da so bili že opravljeni občni zbori dobro pripravljene in da je bila razprava zelo živahna predvsem o proizvodnji, komunalni dejavnosti in drugem.

Ze pred časom so priredili nameščenci zdravstvenega doma predavanja o cepljenju proti otroški paraliz v Preski, Sorli, Pirničah, Smednjo in drugih krajih. Zaradi tega je bil tudi odziv pri cepljenju zelo lep. V šestih dneh so cepili od skupno 800 kar 732 otrok in sarno 50 so jih odklonili zaradi obolelosti. Cepljenje sta opravila dva zdravnik, še pred tem pa so na vsakem cepišču uredili vse potrebno zdravstvenidelavci, tako da se je cepljenje nemoteno odvijalo.

I. P.

Bohinjska Bistrica
V občini obstoja deset mladinskih aktivov, ki štejejo nad 380 članov. V minulem obdobju pa delo le-teh ni bilo naj-

Tovarni avtomobil »GMC«
3 tone, v voznem stanju,
PRODAMO
KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE - CELJE
7150-R

Podjetje »TELEKOMUNIKACIJE«
razpisuje naslednja delovna mesta:

SEFA ODBELKA ZA KONJUNKTURNO SLUŽBO IN EKONOMSKO PROPAGANDO, Pogoj: ekonomist s dokončano ekonomsko fakulteto oziroma propagandist z odgovarjajočo prakso.

KONSTRUKTORJA, Pogoj: grafični risar s dokončano grafično šolo in nekaj prakse za delo na področju propagande.

Plača po tarifnem pravilniku in prevoz z lastnimi avtomobili zagotovljen.

Pismene ponudbe pošljite na poštni predal 376, Ljubljana. 7171-R

CASOPISNO PODJETJE »SLOVENSKI POROČEVALEC«
Ljubljana, Tomšičeva ulica 1
razpisuje
v smislu uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi
Ur. list št. 52-53, 8-54, 25 in 32-54, 35-55 in 11-55
razprodajo
sledenih osnovnih sredstev:

STAVNI STROJ »TYPOGRAF« z rezervnimi deli: matrice garmond in petit, model za vlihanje vrst 8-12, 13-17, 18-22 in 24-28 cicer, s posebnim rezervnim kotlom za vlihanje vrst, elektromotor in drugo. - Vse v prav dobrem stanju.

BRZOTISKALNI STROJ »KÖNIG & BAUER«, dobro ohranjen, format 63 x 95 cm, trije okviri, kapaciteta do 1000 izvodov na uro.

BRZOTISKALNI STROJ »FRANKENTHAL« - format 50 x 70 cm, dva okvira, kapaciteta do 1350 izvodov na uro. Stroj je generalno popraviljen.

OSEBNI AVTO »Opel Kapitän« - tip 52, 67 KM.

OSEBNI AVTO »Fiat 1400 «Zastava», 40 KM. - Oba v prav dobrem stanju.

PISALNI IN RAČUNSKI STROJI ter razni pisarniški, odvisni inventar in opremo.

Razprodaja bo v ponedeljek, dne 9. decembra od 9. ure dalje v prostorih tiskarne, Tomšičeva ulica 1.

Interesenti naj prinesejo s seboj pooblastila svojih podjetij in potrdilo banke, da so jim sredstva na razpolago.

V koliko pa ne bodo državna podjetja kupila razpisanih predmetov, bomo le-te prodajali tudi ostalim zasebnim kupcem.

Zahvala

Naši ljubi ženi in nepozabni mami, stari mami in prababi

MARIJ SALAMUN

ste v trpljenje prinašali svetlih žarkov, ji darovali cvetja in slovo in jo tihopospemili na njeni zadnji poti - hvala vam iz srca. Posebej se najiskrenejše zahvaljujem dr. Trnki in dr. Oršiču za njuno požrtvovalnost, duhovščini ter pevcem za nepozabno petje.

Zalujoci mož in sorodniki.
Ljubljana, 5. decembra 1957.

ČEBELNI VOSEK
pristni, v vsaki količini. Plačamo najvišjo dnevno ceno.

Ponudbe pošljite takoj na naslov
»META«
kemična industrija
Kutina
NR Hrvatska
7129-R

ALEKSANDER LAUS
Pogreb pokojnega bo dne 6. decembra 1957, po 15.30 iz Nikolajeve mriške vežice.

Zalujoci: žena Alojzija, sin Alekoander, snaha Anica, zet Franc in vnuki. Ljubljana, 4. dec. 1957.

ZAHVALA

Upravni odbor, delavski svet, partijska organizacija in sindikalna podružnica Industrije obute Novo mesto izraža iskreno zahvalo vsem, ki so ob tragični smrti našega nepozabnega tovariša in direktorja

JANEZA KOVARIKA

sočustvovali s nami in izražali sožalje, osebno, brzojavno ali pismeno. Zahvaljujemo se vsem darovalcem velikega števila vencev in evetja. Posebno se zahvaljujemo vsem tovarniškim podjetjem in ustanovam za osebno udeležbo pri sadnjem slovesu od pokojnega tovariša, s katerim so počastili njegov spomin in dalj priznanje njegovemu požrtvovalnemu delu za lepšo bodočnost delavcev, za kar je tudi prezgodaj krivoval svoje življenje. Zahvaljujemo se številnim govornikom, ki so se od njega poslovili ob odprtem grobu kakor tudi pevskemu društvu, godbenemu društvu in posebno lovski družini Novo mesto za lepo izvedbo sadnjega slovesa od svojega pokojnega tovariša. Poleg tega se zahvaljujemo tudi vsem ostalim tovarišem in tovarničam ter njegovim prijateljem in sorodnikom, ki so kakor kolj pomagali s dejanji ali s udeležbo, ob sadnjem slovesu počastili spomin nepozabnega tovariša. Vsem skupaj se enkrat izražamo najtoplejšo zahvalo.

Sporočamo žalostno vest, da je preminil tovariš

ALEKSANDER LAUS
brivski mojster

Pogreb dragega pokojnika bo 6. decembra 1957, ob 15.30 z Zal. Dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu! Seketja brivcev in frizerjev - Ljubljana

